

ALCORÇA

PERIÒDIC D'INFORMACIÓ LOCAL

N.º 144

Segona época

DESEMBRE 1986

EXTRA DE NADAL

ALGEBELI

PERIÒDIC D'INFORMACIÓ LOCAL

N.º 144 - II Epoca **DESEMBRE 1986**

Director:

Joan Julià Reynés

Coordinador:

Francesc Aguiló Serra

Consell de Redacció:

Felicià Bonnin Valls

Antoni Moragues Picó

Maria Pascual Balaguer

Damià Payeras Capó

Sebastià Roca Danús

Administració:

Francesc Aguiló Rotger

Miquel Florit Bassa

Gabriel Gamundi Ramis

Miquel Moragues Picó

Gabriel Vallespir Marimón

Economia i Publicitat:

Jaume Gamundi Perelló

Antoni Torres Font

Jaume Vanrell Ballester

Anagrames:

Antoni Perelló Pons

Redacció i Administració:

C/. Bisbe Albertí, 14

Apartat de Correus n.º 20

Fotografies:

Romàntic - Gamundi - Algebeli

Disseny Gràfic Portada:

IMPRENTA MURO

Els articles publicats en aquest periòdic expressen únicament l'opinió dels seus autors.

Dipòsit Legal: PM. 153/1983

Fotocomposició i impressió:
IMPRENTA MURO

PRENSA
COMUNICA

ES SAIG

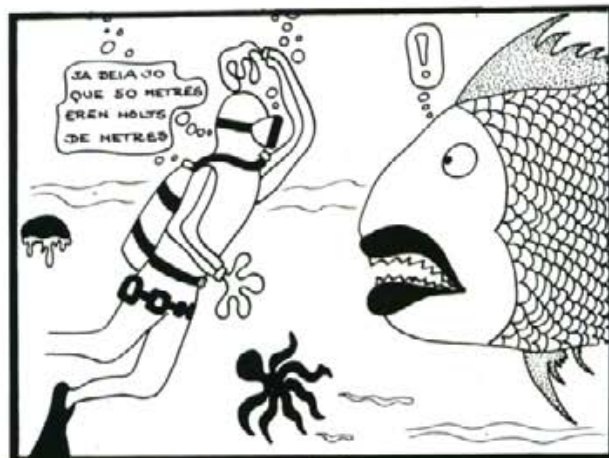
Ordre de s'Agrupació Ciclista de Muro se fa sebre que, ara que han canviat es líder, esperen que ses seves relacions amb Aliança Popular millorin considerablement. «No és lo mateix entendre-se amb en Fraga que amb n'Herrero de Piñón», han declarat.

Ordre d'Ex-Muro-85 se fa sebre que si, a partir de 1987, es ventre vos canta no és que tengueu aire en es budells sinó que patiu un «vasio cultural».

Ordre d'es Saig se fa sebre que, per moltes voltes que li doni, no entén com hi pot haver ases que estiguin en contra de sa Campanya de Normalització Lingüística.

Ordre que n'Algel-Beli, un moro de per aquí, se fa sebre que troba un desbarat que s'Ajuntament faci una piscina de 50 metres. «Que han d'anar a fer-la tan fonda, si en es dos metres d'aigo a qui més qui manco ja mos tapa», ha remugat.

A punta de ploma

EL C.D. MURENSE EN CRISIS

Nuestro veterano y primer club de fútbol, el C.D. Murense, atraviesa una aguda crisis, que abarca tanto el aspecto social como el deportivo.

En la última Junta General, el ya ex-Presidente D. Antonio Ballester Moragues, manifestó su decisión irrevocable, de dejar la presidencia el 30 de noviembre último, fecha en la que cumplía los cuatro años prescritos para su mandato.

Al no haber candidato alguno que le sustituyera, el Club se quedó sin directiva y provisionalmente a cargo de una Gestora encabezada por D. Onofre Plover Perelló, que al parecer tiene muchas dificultades para encontrar la persona dispuesta a aceptar el difícil encargo de formar y presidir una nueva Junta Directiva.

Sería lamentable que no surgiera una solución que hiciera viable la continuidad del C.D. Murense, después de más de cuarenta años de historia, paseando sus colores por los campos de juego de Baleares y la Península.

Tampoco el equipo anda bien esta temporada. No ofrece un espectáculo agradable a su afición, que cada domingo acude menos al campo, los resultados no le acompañan y ahora mismo está en zona de descenso.

Tal vez las dos crisis, social y deportiva, se complementen y sean una la consecuencia de la otra, sin que nos atrevamos a explicar cuál de las dos arrastró o propició esta difícil situación que ahora comentamos, si bien estamos por asegurar que muchos otros factores, ya sean federativos, deportivos, de afición o económicos, son los que han motivado esta crisis, que todos lamentamos y no somos capaces —al parecer— de buscarle una fórmula que la resuelva.

Queremos y deseamos ser optimistas, pensar que habrá un arreglo y que la afición buscará el remedio para que no desaparezca nuestro equipo, aplicando nuevas ideas que puedan darle continuidad y una existencia más boyante. Así sea y que nosotros lo veamos para contarlo aquí.

Juan Juliá Reynés

ITT

LIDER EN TECNOLOGIA DIGITAL

Felices Fiestas

DISTRIBUIDOR Y SERVICIO TECNICO
ELECTRICA MARTORELL

Sagrera, 2 - Tel. 53.71.56 - MURO

ACTUALITAT MUNICIPAL

SESION ORDINARIA DIA 21-11-86 EL AYUNTAMIENTO ADQUIERE EL LOCAL DE LA COOPERATIVA AGRICOLA POR 12.500.000 PTAS. 10.797.259 PTAS.: DEFICIT DE LAS FIESTAS DE SANT JOAN

Sesión ordinaria celebrada el pasado día 21 con la asistencia de 11 de los 13 miembros que legalmente componen nuestro Consistorio y que adoptó los siguientes acuerdos:

1. Expediente n.º 3 de Modificación de Créditos en el Presupuesto Municipal Ordinario.

Se dió lectura al informe del Interventor que estimaba procedente diversas modificaciones de crédito, destacando la habilitación de las siguientes partidas:

- Adquisición de una parcela rústica en el Predio Son Font: 900.000 ptas.

- Nueva pavimentación de la calle Alfarería: 805.011 ptas.

- Reforma del Cementerio Municipal: 1.900.000 ptas.

- Adquisición del edificio sito en la calle General Franco, 44, propiedad de la Cooperativa Agrícola Murense: 12.500.000 ptas.

- Adquisición de un remolque para el tractor: 140.000 ptas.

- Adquisición de un S.A.I. para el ordenador: 817.600 ptas.

- Honorarios redacción hoja de aprecio de la expropiación arrendaticia de la planta baja de la c/. Santa Ana, 10: 407.425 ptas.

del Banco de Crédito Local de España, y remitir, una vez finalizados los trámites correspondientes, los documentos necesarios para la formalización del contrato.

3.- Adquisición del edificio sito en la calle Gral. Franco, 44, propiedad de la Cooperativa Agrícola Murense.

Se acordó la compra del mencionado edificio por un importe de 12.500.000 ptas.

4.- Adquisición de parcela de terreno procedente de la finca denominada «Rafal de Son Font», de este término municipal.

Este punto quedó pendiente de hacer otras gestiones, debido a que no estaba claro la forma de recoger los desagües de aguas pluviales en dicha finca.

5.- Imposición y aplicación de contribuciones especiales para las obras de pavimentación de la calle Alfarería.

Se acordó la imposición y aplicación de dichas contribuciones, siendo el coste de la obra de 605.011 ptas., ascendiendo la parte que deben satisfacer las personas especialmente beneficiadas de 356.846 ptas., lo que representa el 90% del coste a soportar por la Corporación.

Aunque el porcentaje es superior al aplicado a otras calles, se explicó que vendrían a pagar cantidades similares, al contar el Ayuntamiento con una aportación de la Compañía Telefónica de algo más de 400.000 pesetas, como consecuencia de las acequias realizadas en su día.

6.- Instancia de Fuente de Son San Juan, S.A., solicitando revisión de tarifas suministro de agua potable.

2.- Aprobación contrato de préstamo con el Banco de Crédito Local de España, para la adquisición de inmuebles, solares y urbanas de la calle Libertad, de esta localidad.

Se aprobó en toda su extensión el proyecto de contrato por un importe de 23.053.000 ptas.; se facultó al Alcalde para otorgar escritura de apoderamiento a favor

TAPICERIAS ANTONIO RIUTORT

Mártires, 36 - MURO

*Felicita la Navidad
y Año Nuevo 1987*

ACTUALITAT MUNICIPAL

Se aprobó por unanimidad el informe de la Comisión de Hacienda, que decía:

Informar desfavorablemente la aplicación de las nuevas tarifas para el suministro de agua potable en el término municipal de Muro propuestas por Fuente de Son San Juan, S.A., en el referido Estudio Económico, por considerarlas demasiado elevadas, proponiendo, al mismo tiempo, las siguientes tarifas alternativas:

- Cuota de consumo: 22'25 ptas./m.³
- Cuota de servicios:
- a) por vivienda unifamiliar: 136 ptas./mes
- b) Hoteles y apartamentos: 27 ptas./mes/plaza

7.- Liquidación Fiestas de San Juan 1986.

Se informó de la liquidación de las fiestas de San Juan, que arrojan un déficit, sin incluir la corrida de Toros, de 4.213.841 ptas., según el siguiente desglose por actos:

— Liquidación Fiestas Sant Joan 1986

Revella	47.925
Colcada ciclista	19.848
Exposició Plantes, Flors i Productes camps	215.928
Festival Poc-Rock (Hombres G)	1.292.920
Ginkama Popular	327.082
Futbito	19.175
Concert Joan Moll	165.350
Teresetes Gomes i Gomis	40.000
Festival Folkloric (Martes y 13, Tomeu Penya)	1.353.289
Diada Ciclista	150.000
Teatre: Xesc Fortesa	191.804
Focs Artificials	152.766
Programa de festes	58.400
Varis	180.354

Y por separado se dió el detalle de la liquidación de la Corrida de Toros, sumando las entradas 5.678.565 ptas. y los gastos 10.797.259 ptas., lo que arroja un déficit de 5.118.694 ptas.

Queda pendiente de cobrar el toro que fue cambiado y que está en los corrales de la plaza de toros de Palma.

Opinó el Sr. Plomer sobre el porqué de este déficit en la Corrida de Toros y dijo que si hacíamos historia habíamos pasado de superávit a déficits razonables, y que los motivos de que de golpe y porrazo se pase a 5 millones de déficit fueron el que coincidiera la Corrida con el Mundial de Fútbol y las elecciones, teniéndose que celebrar el sábado. La gente no asistió, pero con el presupuesto no se equivocaron. La Comisión de Fiestas ya sabía que con la misma gente del año anterior se perderían 2 millones de pesetas.

El Sr. Cladera por su parte reflexionó sobre el déficit global de las fiestas que va creciendo de año en año, y que de 5 millones el año pasado, que era especial (Mundial Pesca Submarina), este año se ha ido a los 9 millones. Dijo que Muro pierde 10 millones de ptas. en fiestas, y después discutimos subvenciones de 100.000 ptas., y que primero son las necesidades del pueblo, y después las fiestas.

Replicó el Sr. Plomer que con las fiestas que se hacen cree que se ha tenido éxito, dejando aparte los toros, diciendo que hay pocos pueblos de Mallorca que puedan presumir de tantos actos culturales.

Aprobado por unanimidad el informe de la Comisión.

8.- Escrito de la Conselleria del Interior de la Comunidad Autónoma de las Islas Baleares, sobre concesión de una subvención para la realización de las obras de «Reforma en el Cementerio Municipal» de esta localidad.

Aprobado por unanimidad. Se modificará la instalación eléctrica del cementerio, siendo la subvención concedida de 1.200.000 ptas. y el montante de la obra de 1.900.000 ptas.

9.- Propuesta de modificación del Proyecto Básico del Complejo Polideportivo Municipal, respecto a la Fase de realización de las obras de construcción de piscina, redactando un nuevo proyecto de la misma.

No se aprobó dicha propuesta, puesto que después de debatirlo se llegó a la conclusión de que el coste de mantenimiento para una piscina de 25 m. no era muy superior al de una de 50 m. y que con una piscina de 50 m. se pueden organizar competiciones a nivel nacional y una serie de actividades para fomentar el deporte olímpico y no simplemente para bañarse. O sea, que tendremos piscina de 50 m.

10.- Escrito del Consell Insular de Mallorca, sobre solicitud de inclusión de obras municipales en el Plan de Equipamientos Deportivos 1986.

Se acordó la inclusión del proyecto de la piscina.

11.- Contratación de Profesores de Música para la Escuela Elemental de Música Municipal.

Este punto quedó pendiente.

12.- Propuesta del Concejal Sr. Llinares sobre instalación de carteles indicadores de «Muro como Municipio de Europa».

Explicó el Sr. Llinares que tiene bastante interés para la zona costera, y que en otros pueblos de Mallorca y Europa ya se han instalado. Le contestó el Sr. Plomer que le llamó la atención este disco cuando lo vió y que es más necesario poner un Stop o un Ceda el Paso, que este disco.

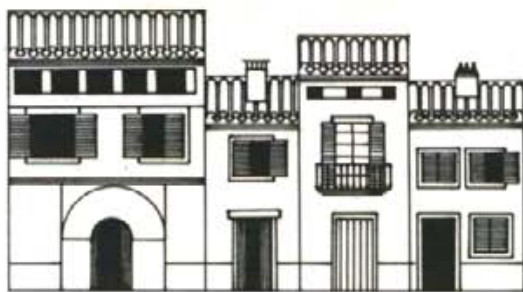
Según De Arriba, le gustaría más poner un disco de salida en la entrada que diga «Bienvenidos a Muro» y por el dorso «Gracias por su visita». Se procedió a la votación dando un resultado de: 4 No (AP), 3 Sí (2 PSOE, 1 UDIM) y 4 abstenciones (2 AP y 2 UDIM).

13.- Moción del Concejal Sr. Llinares, sobre potenciar la lectura a todos los niveles culturales de la población y ofrecer los servicios propios de una Biblioteca Municipal.

Se entró en un larguísimo debate, sobre la conveniencia de tener dos bibliotecas, o equipar la actual de «la Caixa», con libros que serían propiedad Municipal, sin llegar a un acuerdo, pues eran ya más de las 24 h. y la discusión se alargaba muchísimo, por lo que se dió por finalizado el pleno.

Els nostres carrers

PLAZA CONDE AMPURIAS HUGO IV «SA PLAÇA»

(Continuación)

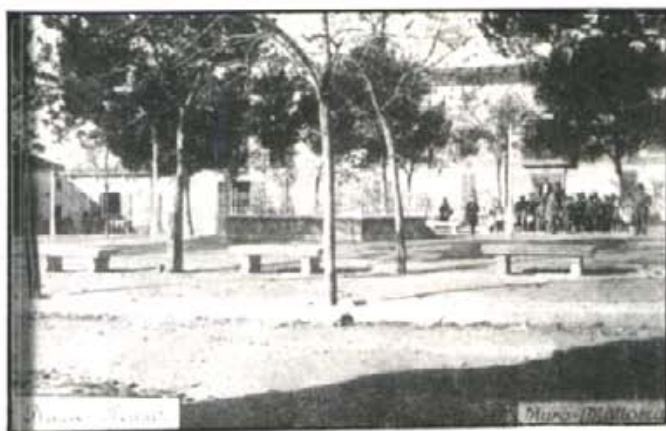
Continuamos con nuestra visita a «Sa Plaça», cuando los árboles que la circundan pierden sus últimas hojas, faltan unos pocos días para que entre el crudo invierno. Los tilos —árboles de tronco recto y grueso, ramas fuertes, copa amplia, madera blanca y blanda; hojas acorazonadas, puntiagudas; flores blanquizas, olorosas y medicinales— fueron plantados, con ocasión de la última reforma de nuestra Plaza Mayor, en los años difíciles de la postguerra, siendo Alcalde D. José Perelló Quetglas «Pep Sabater» y Secretario D. Rafael Lladó Torres.

«Els til·lers», que embellecen aún más la espaciosa plaza que Muro dedicó al «Comte d'Empúries Hug IV», florecen a mediados de junio, precisamente cuando nuestro pueblo celebra sus fiestas patronales, perfumando todo el ambiente, de un característico olor suave y delicioso. La fragancia que desprenden los tilos, es aquí, signo de la proximidad de la fiesta de «Sant Joan».

«Uns dies abans de Sant Joan, es poden veure a moltes persones del poble, que es dediquen a recollir el til·lo, utilitzant les escales de peu, que serveixen als homes de la Sala, per a enremellar Sa Plaça. Diuen que pels nervis, el til·lo bullit, és un bon remei».

«Els bancs de fusta i peus de ferro, que envolten Sa Plaça», según nuestro colaborador Pep Tofolí, y el testimonio de otras personas, son los mismos, con los que «Mestre Francisco Llauner», inauguró el «Teatro Principal», hoy «Ateneo», en la década de los años veinte. Estos bancos fueron adquiridos por el Ayuntamiento, a raíz de la reforma llevada a cabo por «l'amon Rafel Janer», después de haber comprado el Teatro a Francisco Piña «Llauner».

Anteriormente, en nuestra Plaza Mayor, hubo unos monumentales bancos de piedra «pedrissos», que pueden apreciarse en la antigua fotografía que reproducimos. Fueron trasladados a la colonia veraniega de «Sa Caseta d'es Capellans», al ser sustituidos por los de «Ca's Llau-

ner». Dichos bancos, que todavía hoy pueden verse, junto al bar al que dieron nombre «Bar Pedrissos», a lo largo de estos años, han servido de mesa singular, en un sinnúmero de comilonas.

En el centro de la Plaza, encontramos «Es Palco», protegido por una artística verja de hierro, principal escenario para los conciertos de la Banda de Música. Antiguamente —hasta hace unos veinte años— la banda de música local, amenizaba desde «Es Palco», todas las tardes de los domingos de verano. Por costumbre, el primer concierto estival tenía lugar el día del Corpus, después de la solemne procesión eucarística.

Las actuales casas de «Sa Plaça» son:

«Ca'n Torres», esquina con la calle de Juan Massanet. Es propiedad del Dr. D. Juan Ballester Moragues, médico desde 1960, por la Facultad de Medicina de Zaragoza, y estomatólogo a partir de 1964. Está casado con D.ª Francisca Moragues Cladera, y empezó a ejercer como dentista en su propia casa de Muro, el 1 de octubre de 1964.

La personalidad del Dr. Ballester, es de sobras conocida en nuestro pueblo. Organizó en 1985 el «Campeonato del Mundo de Caza Submarina», extraordinario acontecimiento deportivo, que contó con el apoyo entusiástico de todos los «murers». Es la primera persona, al que el Consistorio local ha distinguido con la «Insignia de oro y brillantes del Ayuntamiento de Muro».

«Ca'n Torres» actual, fue conocido antiguamente por «Ca'n Guixa» y por «Ca'n Simó», hubo un café en la planta baja, y cine en el primer piso. El cine tenía la entrada y la taquilla, por la calle Juan Massanet. El local, fue adquirido por Antonio Ballester Vallespir «Torres», comerciante, al que sucedió su hijo Miguel Ballester Ramis, son el abuelo y padre respectivamente, del Dr. D. Juan Ballester.

POR LA BOCA MUERE EL PEZ

MIGUEL DE ARRIBA (UDIM)

«Con una piscina de 50 m. podremos fomentar el deporte olímpico y competiciones a nivel nacional, y no será la simple piqueta para que se pueda mojar el pobre del pueblo que no tenga chalet en la zona costera.»

ELS NOSTRES CARRERS

En la casa núm. 5, vive el matrimonio formado entre D. Antonio Sabater Gost y D.ª Rafaelita Cirer Correa. El padre de ésta, D. Miguel Cirer Florit, emigró muy joven a Chile, de donde regresó en 1922, casado con D.ª Celia Correa Gómez, natural de Valparaíso (Chile), y que cuenta con 92 años de edad.

«Ca'n Cirer», núm. 6, de D.ª María Amer Oliver, viuda de D. Bartolomé Cirer Fiol, ocupa actualmente una concejalía en nuestro Ayuntamiento. D. Bartolomé Cirer Florit, fue Presidente de la Sociedad Fomento de Cultura Murense, en el período 1929-1930 y Alcalde de Muro, desde 1932 hasta 1936. Su hijo D. José Cirer Serra, veterinario, desempeñó durante muchos años, el cargo de Juez de Paz.

La casa núm. 7, que hace esquina con la calle de Luis Carreras, pertenece a D. Lorenzo Perelló Perelló y a D.ª María Moragues Noceras. Esta casa perteneció anteriormente al Rdo. Bernardo Campamar Carrió, más conocido por «Don Bernat Campamar» o también «Don Bernat de Sa Plaça». De este sacerdote se dice, que dirigía con especial unción la «Novena de la Mare de Déu d'Agost». «Don Bernat, era molt bona persona, feia molt de cas als infants i sempre tenia qualche cosa per a donar-los: fruita o una estampeta».

Las casas comprendidas entre las calles Obispo Albertí y Héroes del Alcázar, de construcción más reciente a las anteriormente citadas, son propiedad de «Ca'n Busca». Ocupan el lugar en donde un tiempo estuvieron ubicadas «s'Esglesieta» y otras dependencias municipales.

En la casa núm. 3, de D. Juan Quetglas Cloquell y D.ª Francisca Salamanca Fornés, estuvo abierta la Joyería-Relojería de «Ca'n Busca». Entre esta casa y la núm. 2, igualmente de Ca'n Busca, en la que vive D.ª María Cloquell Salamanca, en un pequeño local, hubo un tiempo una sombrerería «capelleria».

En la Plaza Mayor estuvo el «Cafè i Hostal de l'amon Pere Antoni Mans d'Or», del que hablaremos próximamente, por pertenecer a la calle Juan Massanet Ochando.

Damià Payeras Capó

CASES DE SON SANT MARTÍ

BODAS - BANQUETES - COMUNIONES

PASE LA NOCHEVIEJA
EN NUESTRO
AMBIENTE FAMILIAR

¡FELICES
FIESTAS!

Cursos de llengua
i Cultura de les Balears

gratuits i a ca seva

INFORMACIÓ I MATRÍCULA

RADIO ECCA

Gilbert de Castellás, 2 - EIP A

TELE. 46 37 63 - 46 37 01

De DILLUNS a DIVENDRES de 9 a 11 i de 19 a 21 hores

PATROCINA EL

CONSELL INSULAR DE MALLORCA

XEP-A-XEPS PEU DAVALL TAULA

ES CONCILIÀBUL D'AP - RODES I PINYONS MÉS FREDS QUE ES NAS D'UN CA - S'ESCOLÀ DE PETRA

ES CONCILIÀBUL D'AP

Posaren es peus davall taula —es que pogueren— s'altra dia de pagès, encara que no ho feren per omplir es gavatx. Més que de menjussar es tractava de posar fil a l'agulla electoral no sigui cosa que **En Guerra**, que és més puta que **Na Cordó** —i perdonau sa pauralota—, li pegui per avançar ses municipals una guarda de mesos i els agafi amb sos calçons baixos. Així, al manco, m'ho contà una de ses meves comares de la **CIA**, oportunament infiltrada a sa reunió.

En es conciliàbul hi assistiren tots es peixarros d'**Aliança Popular** de Muro i hi exercia de Papa **Don Gabriel**. **Don Gabriel Barceló** no, per descomptat. Ni **Don Gabriel Mans d'Or** tampoc. Ni tan sols **Don Gabriel Cap d'Ou**, no. **Don Cañellas** en persona. Lo President.

Idò sí. Es tractava de posar en marxa sa maquinària de fer vots, després de quatre anys de rovell. I conven-drà que vagin vius com a callus i que untin bé sa cadena si volen tornar a guanyar. Perquè jo fins ara he predicat que en treurien vuit sense passar pena, com fa quatre anys. Però, vatua-val-món!, moltes mosques maten un ase. I després de veure que en es País Basc han fet ets ous en terra i de que **don Manuel** ha penjat ets hàbits, no ho sé si canviaré de cantet. Sa veritat és que es conservadors van cul enrera, com es crancs. I com que mal d'altri, rialles són, ja n'hi ha que han agafat coratge i asseguruen que, l'any que ve, en **Jaume de Castellet** i companyia menjaran tacó de sabata. I es que més renou fan no són ni ets albertinistes, ni es suaristes, ni es felipistes. Es més coratjuts són una guarda d'arrepiegats que se preparen per donar creu i que pedalen fort per posar un homo de pes al front d'una candidatura nova. Però ara ja m'he sortit d'es solc. D'això ja en parlarem a una altre capítol d'aquests xep-a-xeps.

I tornant enrera, dic bé quan dic en **Jaume de Castellet** i companyia. Perquè després de llegir ses declaracions que va fer a s'**ALGEBELI** passat, tothom ha quedat convençut de que se tornarà presentar. «*Que si estic cansat, que si ho he de pensar, que si sa família, que si p'es juny...*». Predica, fraret, predica, que es predicar és per demés. Una bona paga, assabantar-se de ses breges d'ets altres i amollar discursos a ses inauguracions —ara que n'ha après amb tantes com n'han fetes— són caramel·los que enllepoleixen a qualsevol. I sempre és més divertit estirar-se es monyo en es Plens municipals que sembrar ravanets i melons lletjos.

Bé idò, a lo que anàvem. Ses conclusions de sa junta d'**AP**, se poden resumir d'aquesta manera: *Hala endavant, moreneta! Torna-m'hi torna-hi, quatre anys més i qui no li agradi que lladri...*

I com que no vos vull embafar, vos ne diré sis d'es tretze que aniran a sa llista. Hala, apuntau, i si m'equivoc de més d'un, estic disposat a engolir-me sense remugar un tassó d'oli de ricí, d'aquells que donaven altre temps en es que no deien amèn. Aquests són: **Jaume M....., Joan M....., Nofre P....., Maria A....., Miquel B..... i Joan P.....**

RODES I PINYONS

Vos contava que n'hi havia una guarda que anaven remoguts, remugen, escriuen cartes obertes i pareixen esser, m'han dit i dic, he escoltat i observat... amb una paraula —com diria es nostre **Batlle**—, sé vent i torrent, estic informat que estan disposats a donar guerra democràtica, per dir molt amb poques paraules.

Tenen un homo feixuc, de pes i força que anirà en es cap d'es pilot de corredors i, si convé, es nostre campió ciclista, en **Jaume Tomàs**, el passejarà damunt es canó de sa bicicleta per tots es carrers de Muro, durant sa campanya electoral. I no cregueu que sigui cap mala

XEP-A-XEPS PEU DAVALL TAULA

idea, no, perquè en es mateix temps que farien propaganda per demanar es vot, en **Jaume** posaria braons per pujar en es Puig Major.

Idò en **Joan** —me cagon res, ja ho he dit—, amb en **Toni Eivissenc**, en **Toni Rua**, en **Carrió** i altres bergants de poca rampa, ja tenen programa electoral i lo primer que prometan és que, si guanyen, construiran un velòdrom a dins es Camp de Futbol per a fer-hi correugudes de bicicletes.

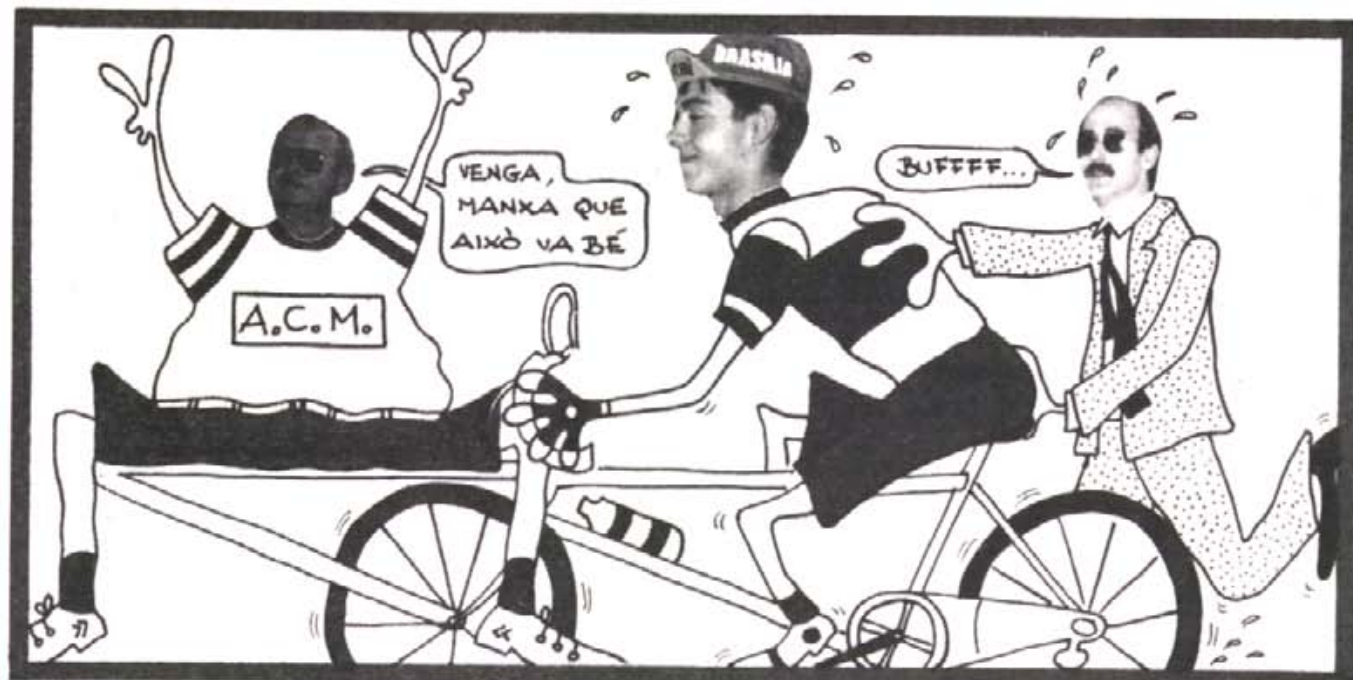
Sé cert que ja n'hi ha més de mitja dotzena que pensen que aquests han perdut es «kirie eleison». Idò, segons ses seves teories, tenen tot es dret del món a fer-la, a sa voltadora de bicicletes. Fins ara que a s'Ajuntament han comandat es futbolers, en es Camp Municipal d'**Esports** no s'ha fet res més que pegar coces a una pilota. Idò ara que comandaran es bicclicistes, no se farà res més que manxar i en lloc de balons hi haurà rodes, radis i pinyons.

I no està tan mal pensada la cosa. I si me deixen dir sa meva, vet aquí aquest consell gratuït —amb IVA inclòs—: Que facin es velòdrom de fusta —en **Toni**

Bauzá l'acabarà en un tres i no res—, desmuntable i així quan tornin entrar es futbolers —si és que surten—, s'estalviarien un bons dineros perquè només es tractaria de desmuntar ses quatre postetes, com si fos un Exin Castillos, i dur-les en es magatzem de s'Ajuntament, i hala vengà una altra vegada porteries.

Res, lo dit: Que van calents. I si en **Joan** serà sa punta d'es clau, en **Toni Torres** serà sa cabota. I si no se fa s'estret i financia sa campanya amb generositat —a canvi podria farcir es velòdrom de cartells amb s'estrella d'en Miró— donaran més d'un retgiró.

Ara que sempre n'hi ha d'escèptics —i perdonau sa paraulota— que no creuen en res. Sense anar més lluny, s'altra dia, hi va haver un agosarat que després d'escoltar com en **Joan** explicava els seus projectes, li va enflocar que tots es vots que juntaria cabrien dins mitja closca d'ou. I en **Joan**, més tranquil que un vuit i sense perdre sa compostura, li tornà sa bufetada amb aquesta màxima, digna d'es més brillant d'es nostres parlamentaris autònoms: «Puntura, s'ase farà una mula». Idò, ja ho deia en **Toni Carril**: Qui en vol dir, n'ha de sentir.

MÉS FREDS QUE ES NAS D'UN CA

S'altra diassa, com diria es meu padrí, vaig anar a encalantir-me es budells amb una copeta de conyac a **Ca'n Carresquet (a) «Bar Texas»**. I vaja un nom més encertat per a ses bregues —d'amics, naturalment— que entre plat de frit i glop de vi allà hi tenen lloc. I vet aquí que es cap-pares de s'**Agrupació Ciclista** me demanaren si es llogaters de sa Casa Consistorial mos havien remès quatre lletres en resposta an es reguitzell que ells escrivien i noltros publicàrem es més passat. I jo els hi vaig contestar que no, que no havíem rebut ni carta oberta ni tancada dels senyors regidors. I vés per on, m'entimaren que se sentien molt ofesos perquè ells escrivien per rebre resposta. Hala idò, que l'aplec qui l'ha escampada.

Ara jo no havia anat a **Ca'n Llorenç** per això. Jo lo que volia era arreplegar-ne qualque una de ses candidatures que pensen fer front a **Aliança Popular**. Idò ni per aquestes. Van més freds que es nas d'un ca. Tots plegats pareixen monges de clausura amb ses boques closes amb esparadraps. Ningú batega peu ni cama. Ni es

regionalistes d'**UDIM**, ni es rojos d'es **PSOE**, ni ses vaques d'en **Polito**. Res de res. I a mi no me queda més remei que escriure bajaranades per sortir d'es pas. I he d'aguantar es calabruix d'es nostre **Director** que cada dos per tres me recorda que per qualque cosa estic en nòmina i cobr cada trenta-dos de mes. Jo només tenc por de que me doni es vuit dies i: *Què és estat? No res.* Hala, en es carrer.

De moment, lo únic que puc afirmar és que després de pensar molt ses declaracions que en **Miquel Ramis** va fer a s'**ALGEBELI** de que encapçalaria una llista, he arribat a sa següent conclusió: No ho crec, pare, que vos sigueu frare. I ara que no veis que té més feina que un patró pelut. Això va esser una traca de coets famelles. Quan se'n vagi es fum no quedarà res. No se presentarà. I si ho fa, no tocaré pues ses cuixes a sa meva al.lota.

Figues d'un altre paner serien que en **Miguel de Arriba** s'encalantís, l'envestissin i el me colocassin de segon o tercer. Ja ho veurem, en **Gelat**, on s'ajeurà.

S'ESCOLÀ DE PETRA

Es dia de Sant Eloi vaig anar a menjar tords radioactius amb col esquitada a un restaurant de sa Badia i m'hi vaig trobar un bergant que se guanya sa vida fent embulls, que perquè va estudiar a Barcelona i fer es servici a Madrid se pensa esser més savi que Salomó i que, de deu vegades nou, sol anar més tort que es carre-rany d'una serp i encara no m'havia donat ses bones tar-des quan ja m'enflocà aquesta:

«¿I ara que fareu sense MURÓ 85? Això serà com es Festival d'en Porky: se acabó la diversión. Ben igual que passar d'es Carnaval a sa Corema. ¿Què es seu director era com s'escolà de Petra que encenia porros per candelas? Ben ver. ¿Què llegir-los era més avorrit que un enterro de tercera? Més cert que ses banyes del dimoni. Però valia la pena passar es glop per llegir lla-

vors sis xinetes i sa munió de cartes obertes que plovien a s'ALGEBELI. I això, com ses ornelles d'en Bécquer, ja no tornarà. Una pena. Jo, fos de voltros, els hi donava sa meitat de sa subvenció que vos regala s'Ajuntament i els hi transferia dos-cents subscriptors d'es vostros just que no la deixassin de publicar».

I jo vaig fer es mussol i vaig pensar que sa raó —per una vegada— li vessava per damunt es cap.

MOLTS D'ANYS

Hala, molt d'anys a tots. Sigau bons al.lots, no esti-reu es mostatxos en es majors, no alceu ses faldes a ses dones, i pagau ets impostos a la Sala, perquè n'han de menester molts, de duros, per fer es gust de tothom i es seu. Fins l'any que ve!

The Observateur

NAVIDAD Y AÑO NUEVO

La Navidad ya no tiene el relieve de los tiempos anti-guos. Hemos perdido muchas cosas. Ya no sentimos la magia de aquellas pequeñas y gustosas escenas domésti-cas.

Hoy en día los abetos ya los hacen de plástico, los troncos que se encendían en el hogar son de chocolate, los automóviles transforman poco a poco la nieve en barro y los Reyes Magos y Papa Noeles, convertidos en porteros de supermercados y grandes almacenes, gol-pean el suelo con sus pies esperando la hora del cierre, sin esa inocencia que les caracterizaba. ¿Qué pena! Quizás un día la Navidad no sea más que una leyenda del pasado que se cuente a los niños y a los mayores.

NAVIDAD bella tradición llena de misterio, los pastores le alaban, hombres le adoran, instrumentos de todas clases cantan himnos, entonan a Dios que ha naci-do, es el significado de un gran hecho histórico. ¡El naci-miento de Jesús! La sombra del tiempo no se detiene y sigue su curso por la inmensidad. Igual lo es el palpitir de luz que al Astro Rey nos da por JESUS. Verbo crecido, María, mujer con José, forman una familia que un día de Belén a Egipto, hufan con un niño en brazos que era su alegría, pero un Rey malvado rompió esa alegría que el Hijo de Dios dió a José y María.

Cuando decimos Navidad en España es sinónimo de invierno, frío, nieve, viento, etc. Sin embargo, son numerosos los puntos de la tierra en que se celebra la Pas-cua en pleno verano. Mientras que el leñador de Canadá ha de celebrar Noël calentándose al amor de la lumbre, el agricultor de Nueva Zelanda saborea su ágape de Noche-buena en la terraza de su casita; y mientras en Gran Bre-taña tiene lugar la famosa comida en habitación bien caliente, los «veraneantes» moradores de la Unión Suda-fricana celebran el «christmas» en alegres giras campest-res.

Un insigne escritor portugués hallándose lejos de su país, se lamentaba de la tristeza de la Navidad. ¿Por qué? «¿Os podéis imaginar —venía a decir— cosa más inex-presiva que Navidades sin lluvia y sin nieve, sin gruesos abrigos? ¡Ah! Santa Claus debe, antes de repartir sus regalos, sacudirse los copos y secar sus barbas de algodón en rama. Sin estas condiciones no puede hablarse en serio de Navidad. Navidad sin frío es... nada; simple fecha de calendario».

Exageró este escritor y con él exageran cuantos se dedican a descalificar las Navidades estivales. Conviene situarse y hacerse cargo de que no todo el mundo se reduce a «nuestro» mundo y que la misma joya puede lucir y ser bella es aspectos diversos sobre distintos fon-dos.

Tal es la Navidad de Buenos Aires y de toda la Amé-rica Austral. Es la Navidad que requiere aire libre, aire fresco, que se celebra con las ventanas abiertas y que tiene color y calor de verbena.

Hay la misma animación callejera, idéntico jolgorio; pero las estampas y las ilustraciones y el ambiente son muy otros. En nuestro país los campos están vestidos con sus mejores galas y ofrecen su esplendor ubérrima, col-mada de frutos sabrosos. Quiero con esto decir que tam-bién nos parece bien la apología de la Navidad en pleno verano. Cada cual con su manera. Cada tierra con sus frutos. Cada cielo con sus luces.

Demostro un recuerdo estos días navideños a aquellos que viven alejados de su patria chica, que sienten la nos-talgia de su familia y que la añoranza les invade, sobre todo, cuando reciben la correspondencia: «Feliz Navi-dad»... Le dan cien vueltas y ni significado se le encuen-tra. Piensan, felices pueden ser los que están en su patria, en sus costumbres, lo que es aquí... Y aún sin querer no ser van de la mente las frases de Antonio Machín cuando dice: «Oh, que triste es andar por la vida lejos del hogar, sin oír una voz cariñosa que diga amorosa llegó Navi-dad...»

Pasando al Año Nuevo que ya se acerca, debemos decir lo de siempre «Año Nuevo, vida nueva». Debemos tomar partido por la vida y borrar de nuestra mente lo malo que hicimos y tener buenos proyectos y esperanza para el año que empezamos, la vida no es incuestionable, y lo malo todavía menos.

Vivamos con ilusión de hacernos más buenos, de construir cosas mejores para bien de todos, amarnos unos a otros, perdonando a los que ofendieron y conqui-stando, como no, a los que desconocemos, para así, engrandecer la amistad que tiene que reinar entre todos los que formamos la HUMANIDAD.

Floba

SE VA MURO-85

Muro-85 se va, deja de publicarse. Lo sentimos, así sencillamente.

Nació a la contra y muere a la contra. No nos ha gustado la forma como editorializan su despedida. Ha faltado elegancia y la forma petulante de hacerlo no la consideramos correcta ni conveniente.

Cuando las dificultades, la obligación de un trabajo vocacional, la pérdida de ilusión... pesan más que el resultado esperado o la satisfacción que una labor de este sentido proporciona, es muy difícil continuar. No vale apelar a aquello de «morir matando». No señores, no. Muro 85 no salió para cubrir, como dicen, un vacío de opinión y ser el portavoz local de expansión cultural. A lo escrito nos remitimos. Y la representación mayoritaria que se autootorgaban queda hecha añicos al constatar que ALGEBELI triplica en número de suscriptores a Muro-85.

El resultado, mal que nos pese a todos y considerando el esfuerzo de voluntad realizado, es pobre, insuficiente y ahí están las consecuencias: el abandono.

Se acabó. Lo que nació como una rabieta, como un pataleo infantil, acaba por una acumulación de nimiedades. Su editorial primera se ha convertido en un cúmulo de despropósitos. Su deseo de no polemizar tampoco se ha visto en absoluto cumplido. Durante sus dos cortos años de existencia han suscitado polémicas continuas, unas pocas con ALGEBELI y la mayoría con entidades y particulares mureros, vehiculadas, eso sí, a través de nuestras páginas, consecuencia de su postura cerrada y poco dialogante, al no admitir cartas abiertas replicando sus opiniones. Uno de sus errores más considerables.

No le demos más vueltas. Se van. Lo lamentamos —parcialmente, claro—, pero tenía que suceder.

ALGEBELI seguirá luchando, trabajando con tesón para hacer posible su continuidad, tampoco exenta de peligro, que intentaremos soslayar, con sacrificio, con la imprescindible ilusión del primer día, con imaginación, aportando nuestro esfuerzo para mejorar la presentación y el contenido, conscientes de nuestras limitaciones y conocedores de que nuestro espacio natural y nuestra dedicación informativa tienen como protagonista a Muro y a los mureros, con cuyo respaldo —el nuestro sí, mayoritario— seguiremos manteniendo nuestra comunicación mensual.

Adios a Muro-85. No pudo ser.

El Consejo de Redacción

EXPOSICIÓ BRODATS DE

Sala d'Exposicions
de
LA CAIXA DE
PENSIONS

MURO
23 al 29 de
deseembre 1986

MURO - XOT

TRADICIONAL SOPAR NADALENC ORGANITZAT PER ALGEBELI

DISSABTE DIA 20 DE DESEMBRE
A LES 21 HORES, AL MENJADOR PRINCIPAL
DEL RESTAURANT «CASES SON SANT MARTÍ»

MENU: Aperitiu, entremesos variats, llom al forn amb salsa de xampinyons i patates, pijama, vi, aigua mineral, xampany, cafè i licors.

SORTEIG D'UNA GRAN PANERA DE NADAL
ALTRES SORTEIJOS I REGALS,
SORPRESES, AMBIENT FAMILIAR,
BALL AMB ORQUESTRA

PREU TIQUET: 1.650 PTES.

Reserves
a Bancs i Caixes d'Estalvis de Muro

CENTRO DE ASISTENCIA PRIMARIA Y SALUD MENTAL (C.A.P.)

— ¿Qué es un CENTRO DE ASISTENCIA PRIMARIA ? (C.A.P.)

— Un C.A.P. es un equipamiento sanitario y asistencial dedicado a la PREVENCIÓN, ORIENTACIÓN y TRATAMIENTO de pacientes físicos y psíquicos.

Debe de estar formado por un equipo de profesionales estrechamente vinculados a una red amplia de ASISTENCIA (médicos, enfermeras, psicoterapeutas, psicólogos clínicos, asistentes sociales, etc.).

— ¿Qué hace un C.A.P.?

— Atención a la DEMANDA (problemática) ofreciendo una respuesta informativa, orientativa o asistencial.

Tratamiento de asistencia fisiológica (corporal, medicamentos) y psicológica (mental) bien en el mismo centro o derivándolo a otras instituciones especializadas y a otros especialistas.

Estudio socio-demográfico de los barrios y comunidades.

Colaboración con diferentes profesionales y entidades del pueblo secundando las propuestas que promuevan la SALUD (campañas de prevención, charlas, coloquios, concursos, etc.).

Coordinación y asesoramiento técnico a un servicio de asistencia social.

Conexión con centros médicos y hospitalarios de la zona.

Relación con colegios (pedagogo, psicólogo escolar, maestros, AAPP), guarderías, planificación familiar, clubs de jóvenes, casales de la 3.ª edad y otros.

— TIPO DE ASISTENCIA.

— a) Médica (médico de cabecera o de asistencia primaria).

b) Psicológica (clínica).

c) Social.

Para la asistencia psicológica se utilizarán los diferentes tratamientos:

individual, de pareja, familiar, grupal.

Teniendo en cuenta los diferentes aspectos de la enfermedad el trabajo se realiza por un equipo formado por diferentes profesionales.

— SERVICIO DE ACOGIDA.

— Se trata del primer contacto del paciente con el C.A.P.

En esta entrevista: se concreta la demanda (problemática); se recogen los datos; se organiza la ORIENTACIÓN o el posterior TRATAMIENTO.

— ¿Quién puede utilizar el servicio?

— Cualquier persona: adolescente, adulto, anciano (que precisen atención médica o psicológica).

Cualquier persona que resida en nuestra comunidad.

— ¿Cómo se utiliza este servicio?

— Poniéndose en contacto con la secretaria del centro (administrativa), personalmente o por teléfono (guardando un riguroso turno de espera en aquellos casos cuyas necesidades no sean de urgencia inmediata).

Sería de desear que nuestro pueblo pudiera disponer en breve plazo de un CENTRO DE ASISTENCIA PRIMARIA Y SALUD MENTAL con todos los servicios técnicos adecuados. No es suficiente con disponer de un local ambulatorio sino de Planificar Servicios adecuados de asistencia a los miembros de nuestro pueblo que más lo necesitan: los niños y los ancianos. No nos olvidamos tampoco de los jóvenes ni de los adultos.

M.ª Margarita Mulet Homs

Licenciada en Psicología

Post-Graduada de Clínica del Hospital Infantil de San Juan de Dios de Barcelona

SERVEI D'INFORMACIÓ I PREVENCIÓ DE L'ABÚS DE DROGUES

El Servei d'Informació i Prevenció de l'Abús de Drogues té com a objectiu treballar per a la reducció de la demanda de les drogues, i l'organització d'aquest treball és fruit dels nostres estudis tant dels processos pels quals s'arriba a l'addicció de les drogues, com dels procediments i tècniques d'intervenció que tenen més probabilitat d'ésser preventives.

— Què és el que ofereix el Servei?

— En primer lloc, un servei d'informació. Per aquesta funció contem amb un ample fons bibliogràfic i documental, que s'amplia constantment, que està obert a la consulta de tothom i que ja ha rebut nombroses consultes, sobre tot d'estudiants i professionals. Dins d'aquesta funció, també atenem consultes d'orientació de pares, professors, professionals interessats i inclús d'addictes. Finalment, col·laboram en les activitats públiques d'informació quan ens ho demanen.

En segon lloc, un servei de formació dirigit a pares, professors, joves, professionals i població general. Per a cada un d'aquests grups, la intervenció té uns objectius específics, però en darrer terme se tracta d'aconseguir que tots poguem assumir la part de responsabilitat que ens toca en el problema de la prevenció de les toxicomanies.

Pels pares, organitzam seminaris i conferències amb l'objectiu de donar informació, però també de facilitar la reflexió sobre les condicions que podrien afavorir un procés de dependència dels fills, i intentar movilitzar les associacions en una participació activa en l'educació dels fills. Per aquest curs ja tenim programades 30 intervencions en col·laboració amb el M.E.C., i altres contactades directament amb les APA de diferents centres escolars.

Pels professors i educadors, també organitzam cursos i seminaris amb la intenció de que pugin intervenir d'una forma preventiva en el seu contacte amb els joves. En aquests cursos s'aprèn a utilitzar el material didàctic que ha creat el nostre equip, o se planifiquen altres classes d'intervenció.

Amb els joves no intervenim directament, sinó que procuram que siguin les persones de més prop d'ells les que actuïn, sempre contant amb l'assessorament i tota quanta ajuda (especialment de material didàctic) poguem oferir.

Per a la població general se preparen algunes campanyes a iniciar més envant.

— Com està organitzat el treball del Servei?

EL FOLKLORE EIVISSENC A LES FESTES DE S. ANTONI

Per a les festes de Sant Antoni Abat, el folklore ancestral de les pitjüses —balls, música, cançons, instruments i vestits— estarà present a Muro, representat pel grup folklòric de Sant Josep de sa Talaia d'Eivissa, una de les localitats més fermoses de l'illa germana.

Com molt bé recordaran els nostres lectors, el mes de març passat, el grup folklòric de Muro, Revetla d'Algebelf, viatjà a Eivissa, per a participar a les festes patronals del poble de Sant Josep, gentilmente convidats per l'Ajuntament i grup de balladors del mateix poble. Ara, gràcies al patrocini de l'Ajuntament de Muro, i baix l'organització de Revetla d'Algebelf —sempre amb el recolzament generós de la Comissió de Festes, que presideix En Nofre Plover—, el grup folklòric de Sant Josep d'Eivissa, tindrà l'oportunitat de conèixer el nostre poble, i endemés, amb els seus balls mil·lenaris, i amb la riquesa patriarcal del seus vestits, ens ajudarà a fer unes festes de Sant Antoni molt més lluides.

— El nostre Servei de moment està centralitzat a Palma, ocupant unes dependències de l'Hospital Psiquiàtric. Però realitzam gestions per tal de poder comarcalitzar el Servei, en un intent d'acostar-lo al públic destinatari, no per substituir a les persones que hi treballen des de les distintes institucions, ja siguin educatives, sanitàries o de serveis social, sinó per impulsar la reflexió sobre les dificultats que afavoreixen el consum abusiu de drogues, i per oferir els instruments teòrics i didàctics que permetin un treball conjunt en la tasca de la prevenció. Tot això, comptant amb la coordinació amb els Serveis d'Educació Sanitària del Consell, amb el Ministeri d'Educació, i amb els serveis dels Ajuntaments i de la Comunitat Autònoma relacionats amb el problema de les toxicomanies.

**Comissió de Sanitat
Consell Insular de Mallorca**

En els balls populars d'Eivissa, els papers de l'home i de la dona estan clarament diferenciats. La dona, submissa, recull els seus braços al cos, la mirada en la terra i no al ballador; amb passes curtes i molt ràpides, va descrivint cercles, dins dels quals actua l'home. Ell, per la seva banda no té un passos determinats. Tracta de demostrar amb grans salts la seva força, i la homenia que li ha de fer guanyar el favor de la dona.

A Eivissa, al igual que a Mallorca, la forma d'executar els balls, varia d'un poble a l'altre. Dels balls que fan a Sant Josep, descriurem:

LA CURTA, és un ball de curta durada; les passes i el ritme són els apropiats per als balladors, generalment els majors.

LA LLARGA, els joves mostren el seu vigor i la seva força amb un ritme més animat. En quasi tots els balls, el ballador escull la balladora amb una castanyolada. Aquest gest, una mica rude per a convidar una dona, es disculpa al final del ball amb una agenollada. La balladora ho agraïx amb una petita reverència.

SA FILERA, el ballen un home amb tres dones, que van en filera. Pot interpretar-se com un ball de casament, en el qual la núvia és acompanyada per dues amigues.

SES DOS BALLADORES, és una variant de la llarga. Un home festeja dues dones, sense decidir-se per cap. A la fi del ball s'agenolla enmig d'elles.

ES CANVI DE PARELLA, també variant de la llarga.

Els homes trien la posició adequada que els permeti canviar-se de parella sense trencar els cercles simètrics de les dones.

SES NOU RODADES, segons opinió dels balladors de Sant Josep, és el ball més fermós; i també el que culmina la festa. Sembla una cerimònia nupcial, on els nou esposos fan una sèria de voltes simètriques, allunyant-se i acostant-se. Quan es troben, en el centre, s'uneixen pels colzes. A partir de la sirena volta, la dona ensenya els anells, regal del nuvi. S'acaba el ball amb una llarga, on s'ajunten tots els convidats, desitjant-se felicitat.

EL BALL PAGES
**Grup Folklòric de Sant Josep
de Sa Talaia. Març 1986**

NO VULL QUE ELS MEUS ESCLAUS PARLIN EN CATALÀ (NI TAMPOC EN MALLORQUÍ)

És una llàstima que els milers de **guiris** que cada any visiten Mallorca no tinguin costum de llegir els nostres diaris: quedarien amb els cabells drets en veure les discussions sobre dialectologia, lingüística, sociolingüística, fonologia, etc., que omplen cada dia pàgines i més pàgines de la premsa. Qüestions que arreu del món són restringides a un àmbit acadèmic aquí són ventilades cada dia a la premsa com si fossin de la més viva actualitat. Pensarien que Mallorca és un poble extraordinàriament culte, gairebé exquisit, quan en realitat, segons un recent treball Gallup, l'índex de lectura a la nostra illa adorada és tan escandalosament baix que rebenta la ratlla que divideix la població en alfabetitzada i analfabeta, tant en la nostra llengua com en castellà, essent l'índex de lectura el mateix tant si han anat a escola com si no hi han anat. Vull dir que els que saben llegir és com si no en sabessin. Per exemple, jo sé fer llatre, però com que no en faig mai, no m'ha servit de gaire cosa haver-ne après. Tampoc no he anat mai a pentinar graneres, així és que saber-ne no m'ha donat molt de profit. De la mateixa manera, llegir, que és una cosa que fan a fora de Mallorca i a París de França, a la majoria dels que embruten els diaris amb bajanadetes sobre el tema del mallorquí i el català, llegir els fa tant de profit com els perdigons a les guàtlleres. I això que ja s'ha demostrat científicament que llegir fa tornar **guapos**. Podeu demanar el **copyright** a Biel Mesquida, universitat de Palma. Ells vos dirà quines cèl·lules s'activen i qui-

nes secrecions s'inhibeixen en llegir, i com i per què fa tornar **guapos**. Jo a Muro hi he llegit coses que m'han anat millor que el «plan Pond's», com un article de Bartolomé Nadal Moncadas a la revista MURO 85, més bo que el pa amb confitura. Estic d'acord amb quasi tot el que diu, sobretot amb el següent paràgraf: «la Campanya de Normalització Lingüística, es un fracaso popular. No tenia más remedio. En mi criterio sería imprescindible quitar la obligatoriedad de su enseñanza y fomentar su voluntariedad». Jo vaig més enllà: jo tallaria la llengua dels que el parlen i la penjaria, per a donar exemple, a l'escultura que els murencs dedicaren a Mazinguer Z, a la banda que reproduïx l'escut heràldic de Pollença, que és un poble on els que pensen com el senyor Nadal tenen l'ase eixancat damunt la paret perquè no saben a quina cosa s'han d'aferrar per fer veure que el **mallorquí** no és el **catalán**, ja que allà enlloc de salear **lelegen**.

Jo voldria que l'ensenyament del català hagués d'esser clandestí i que els professors d'aquesta assignatura fossin perseguits per la Santa Inquisició, penjats enmig de plaça o cremats de viu en viu, i que l'Església, que al cap i a la fi no ensenya de fer res dolent, incautés els seus béns i els dediqués a fomentar vocacions com la de sor Clara, que quan se feien les dotze deia «podéis doblar» com un que no diu res. Voldria que a l'estudi del català només hi tinguessin accés uns quants privilegiats, el meu propi fill i dos o tres més, i que fossin més

AUTOSERVICIOS CA'N BIEL Y CA NA FRANCISCA

*DESEAN A SUS CLIENTES
FELICIDAD Y VENTURAS
PARA
NAVIDAD Y AÑO NUEVO*

**EXTENSO SURTIDO EN: CAVAS - VINOS - FIAMBRES
Y ESPECIALIDADES NAVIDEÑAS**

guapos que els altres i també més rics. Hi ha coses, casi sempre selectes, com associar-se al club de golf de Pollença, escriure receptes de cuina amb paper de l'hotel Carlton, utilitzar el xampany Veuve Clicot per a immersions dins banyeres com la de na Carme Nadal, tenir un punt d'amarrada al Club de Mar de Palma, passar l'hivern al balneari de Vichy, estar fart de fumats escocesos, descobrir un sarcòfag egipci cavant dins el jardí, mocar-se amb un **mantón** de Manila o conèixer l'escriptura d'en Ramon Llull d'una hora enfora, hi ha coses, deia, que val més que siguin exclusives de quatre privilegiats. L'altra gent que vegi **Corrupción en Miami** i que es podreixi d'enveja. Els castellanoparlants que s'instal·len a Mallorca, temporalment o per a sempre, convé que no deixin de ser un marginats, perquè s'arribarien a creure que han vingut a civilitzar-nos, i que tots els que troben que el català no s'ha d'ensenyar a les escoles es marginin amb ells i parlin als seus fills la llengua de la criada. A mi no m'interessa que segons qui m'entengui: jo escric pels **happy few**, per una escollidíssima minoria que no s'engorga menjant caviar amb una cullera i que no sap aguantar-se dreta només que vegi un coixí de plomes, gent que relaxa la musculatura dorsal només mirant aquell tendríssim mosaic que Joan Miró va confegir amb les escapçadures de tota una existència fragmentada per milers d'explosions de pura joia. L'esclat de la intel·ligència, ni més ni pus: escric pels que poden entendre. Al cap i a la fi l'educació continua essent un privilegi. Els diners es poden amagar (a Suïssa, dins l'estormia, davall una ratjola), però la intel·ligència, no. Haurien de suprimir altres assignatures, tanmateix. Segons qui, no hauria de tenir dret a saber física. Per què ha d'estudiar fisiologia vegetal el fill d'un mestre de paret seca? Per què ha d'anar a classe de piano amb el meu fill la filla de l'agrenador d'Alcúdia?

SALON APOLONIA UNISEX

*Felicita las Navidades
y Año Nuevo
a sus clientes y amigos*

Carretera Artá, s/n.

Tel. 52 72 10

CA'N PICAFORT

Tampoc no em sembla bé que la Cambra de Comerç usi el català, ni fins i tot aquest mallorquí page-sango que han fet servir damunt una pedra de marbre. Ni els tribunals: vull que em condemnin en castellà, com han fet sempre.

No vull cap criada que parli en català (i fins i tot és possible que les criades catalanes cerquin senyores més riques que no jo). No vull que el meu jardiner sigui pilot de la marina mercant. La gent que està a les meves ordres ha de ser beneïta, i així la podré explotar millor. Jornaleres que diuen «Jozú mi arma» quan senten el telèfon i arrenquen a córrer per tancar-se amb clau dins una habitació.

Encarna, ¿por qué no coges el teléfono?

Ezo é coza de bruja, zeñorita. No me haga hacé eto.

Hi ha d'haver ignorants i hi ha d'haver pobres, i si pot ser no han de ser parents meus. Si no n'hi hagués, jo fregaria les escales dels que tradueixen el provençal, com dona Maria Antònia Salvà. I convé que aquests ignorants siguin de Mallorca mateix, com abans, que les criades de tal casa eren nètes de les criades de la mateixa casa. Un dia s'espavilaren i ara la casa s'assorteix de criades de Martín de la Jara. Com jo. Però del pas que anam, la meva jornalera aviat serà de Palma, i serà tan móia que no m'entendrà quan jo digui a una amiga que ha vingut a prendre el te que he descobert que posa les borres davall la catifa i que per això mateix li donaré pedaç i cercaré una murciana anc que les murcianes siguin més cares. Pobre poble meu, Mallorca estimada! Aquí hi va haver agermanats? Aquí hi va haver gent coratjosa que va escriure la nostra història amb sang? Ara els que la coneixen, els que coneixen la nostra història i la nostra tragèdia, els que detecten els tics dels enemics de Mallorca, figura que s'han venut al oro catalán. Però els que apedreguen les seves taulades i paren taula als lladres tenen els dies comptats. No estarem molt a no haver de tancar la porta; no serà necessari perquè a poc a poc ens hauran fet nets, nets de catalán emperò sobretot nets d'or, que en definitiva és el que vénen a cercar per aquí (els espanyols al llarg de tota la història han fet sempre la mateixa francesilla: com que a la Mancha no hi havia res, invadien el litoral, anaven a robar a Portugal, o al País Basc, o a Catalunya, o al País Valencià. Hi estan predestinats. I nosaltres el que hem de procurar és que no ens treguin les tallades de dins l'olla, enterrar talequets d'or i argent dins els fonaments de la casa, per si vénen maldades). Si no estam a l'aguait d'aquells que vénen disposats a menjar-se les ferradures d'un cavall que trota i dels seus còmplices illencs, que els paren taula amb tovalles de brinet rivetades de punt mallorquí, aviat serem uns llores tancats dins unes gàbies, i ells en passar diran.

Estos antes de venir nosotros comían algarrobas.

Ja n'hi ha que ho diuen.

Xesca Ensenyat

Foto-Reportajes
Gamundi
ESTUDIO

San Juan, 7 - Teléfono 53 74 54
MURO (Mallorca)

PEL.LÍCULA DE SA DIADA DE SA PREMSA FORANA A MURO

ARRIBADA

Eren les deu del matí. El dia va sortir gris, podria ploure i això ens hagués molestat. Nosaltres volíem tenir un bon dia i que Muro fos hospitalari en tots els sentits, però amb el temps no hi comandàvem, malgrat tenir el recolzament de totes les autoritats locals.

Començaren a arribar alguns participants més primerencs. Entre ells Antoni Maria Fuster, Director General de la Conselleria d'Agricultura del Govern Balear, que representava aquest organisme. També representants de la premsa de Ciutat i més concretament dels diaris «Última Hora» i «El Día» amb els seus companys fotògrafs. Un enviat de «Radio Popular» va començar a donar notícies en directe del començament de la Diada.

Davant la Casa Consistorial estaven esperant i donant la benvinguda als participants, quasi tota la plana major d'ALGEBELI. A la mateixa vegada s'els hi feia entrega d'un exemplar de la nostra revista, número extraordinari, que acabava de sortir al carrer i en bona part del seu contingut dedicat a la Diada que ens disposàvem a començar.

BENVINGUDA

A les deu i mitja, el sol pareixia que volia sortir i el perill de pluja havia desaparegut. El Batle de Muro, Jaume Mulet, i els regidors i regidores: Nofre Plomer, Maria Amer, Margalida Tugores, Pep Llinares, Jaume Cladera, Tomeu Sales i Maria Balaguer, estaven presents, i un poc sospresos de veure tanta assistència. Havien excusat la seva presència per estar fora o enfeïnats els regidors Joan Malondra, Miguel De Arriba i Jaume Fornés. El regidor Josep Picó es va incorporar més tard.

Idò, puntuals amb el programa horari, pujàrem al Saló de Sessions on el coordinador d'ALGEBELI, Francesc Aguiló, va llegir l'editorial de la revista com a pròleg de la benvinguda que després i de forma distendida i col·loquial donà als presents la Presidenta de la Comissió de Cultura, Maria Amer, qui recalca el caràcter entranyable i la labor desinteressada que té i fa la Premsa Forana de Mallorca. El seu breu, però sostancios parlament, fou aplaudit per tots els que omplien el saló.

VISITES

Tot seguit, una comitiva formada per un centenar de persones arribades de tots els recons poblats de Mallorca, va emprendre un recorregut que ens duria en primer lloc a l'Església Parroquial. A la seva porta ens esperava D. Bartomeu Mateu, Rector, qui ens obrí les portes, i pel micròfon donà una breu però documentada explicació de la valua artística dels retaules, figures, quadres i capelles que adornen el nostre temple. A continuació ens mostrà el tresor de la Parròquia, poc conegut per mesures de seguretat, explicant i donant a conèixer el valor, antiguetat i procedència d'algunes peces. Diguem que ens va atordir un poc, encara que ja ho sabíem, quan digué que la figura de Sant Joan Baptista del retaule central, l'altar major, estava valorat en cent milions de pessetes. Diguem també que vàrem sebre que l'imponent retaule, era el segon més gros i majestuós de Mallorca.

Volem agrair des d'aquí les facilitats que ens oferí el Sr. Mateu i la seva col·laboració espontània i documentada, per a fer que la visita al Temple Parroquial fos completa i molt interessant.

Tot seguit i sense perdre temps, mentre s'anava afegint la gent que arribava, partíem cap a visitar la secció etnològica que el Museu de Mallorca té al carrer Major del nostre poble, instal·lat al casal que fou altre temps de la família Alomar Esteve de Muro.

L'estol de gent que en grup anàvem pels carrers del poble cap al Museu, cridaven l'atenció dels murers que ens veien passar precedits de dos guàrdies municipals, deferència que agraïm a l'Ajuntament.

Més d'una hora estàrem recorrent les sales d'exposició, que foren visitades amb marcat interès per tots i escoltant les explicacions que anava donant el nostre company Damià Payeras, persona enterada en aquests menesters.

Després, carrer Major i de Santa Anna avall, arribàrem al Claustre del Convent dels Mínims, aferrat a l'Església de Sta. Anna, ara regida per la Parròquia i el Claustre per l'Ajuntament.

També allà en Damià donà les explicacions pertinents i Mestre Pep Tofolí, especialista en Records d'Antany, ens va fer riure quan ens contà que fa devers setanta anys, en aquell preciós recinte, es feren un parell d'espectacles taurins, vedellades, i mai més ben aplicat el mot, perquè volem suposar que el Beat Gaspar de Bono, a pesar de la seva tolerància, no veuria amb bons ulls aquelles bulles.

Se feren fotos i entràrem a l'Església del Convent, on en Damià Payeras ens mostrà dins la sacristia l'entrada de l'antiga ermita de Santa Anna, trobada fa pocs anys fent obres, i que va esser el primer lloc on s'instal·laren els frares Mínims quan vingueren a Muro i que hagueren d'abandonar degut a una inundació, construint després el que és ara el convent i claustre visitats.

II CONCURS DE FOTOGRAFIA

Carrer Nou per amunt, enfilàrem cap l'edifici social que ha fet construir l'Ajuntament actual i on entre altres dependències s'hi troba la seu social de l'Associació de la Tercera Edat Murera, llar equipat esplèndidament per a acollir prop del milenar de socis afiliats. Al seu saló principal, ALGEBELI hi tenia exposada tota una col·lecció de fotografies que responen al lema «Recons amagats de Muro», havien fet els aficionats locals que prengueren part en número de vint-i-vuit al II Concurs de Fotografia que ALGEBELI havia organitzat en motiu de la Diada. Aquestes setanta-dues fotografies mostraren als visitants bona part del poble de Muro que ells i molts de murers no havien vist mai.

Tot seguit un altre col·laborador a les tasques generals d'ALGEBELI i secretari del Jurat que qualificà les fotografies concursants, va llegir l'acta de classificació i enomenà els guanyadors, dels quals donam detallada relació en una altra part d'aquest número.

D. Joan Antoni Fuster, D. Jaume Mulet, D.ª Maria Amer i D. Gabriel Massot, entregaren quatre magnífics trofeus de bon gust i prestància, obsequi de SERIGRAFIA DELTA, ROMANTIC FOTOGRAF, FOTO ESTUDI GAMUNDI i ALGEBELI.

D. Sebastià Socías, Delegat de «Sa Nostra» a Muro; D. Jaume Maimó, per «la Caixa» i D. Jaume Vanrell per ALGEBELI, foren els encarregats d'entregar als tres primers classificats, dos «exequo» pel tercer lloc, els premis en metàl·lic de 15.000 pessetes, 10.000 pessetes, 5.000 pessetes i 5.000 pessetes.

Sebastià Roca donà llavors un diploma —distinció especial a cada participant al Concurs—, al temps que ja anunciava la temàtica del III Concurs de Fotografia d'ALGEBELI per a aficionats locals. Aquest es farà baix el lema MURO PAGES. Oportunament s'anunciaran les bases corresponents.

Un bon aperitiu, donà entrada a un altre caire del programa, que a partir d'aquells moments canviaria de signe els actes, ja que a les dues i mitja, a Ses Cases de Son Sant Martí, ens esperava un bon dinar murer i l'acte final de l'Assemblea.

DINAR A SON SANT MARTI

Al soleiet d'aquella hora, a la gran terrassa de Son Sant Martí i mentres feiem temps, ens reunírem tots els convidats en número de cent-cinquanta. Canvis d'impressions, entrevistes per a la ràdio i una per a la Televisió Espanyola a Balears que feren els enviats de TVE al President de l'Associació de la Premsa Forana i al nostre Director. Arribada de Jeroni Albertí, President del Consell Insular de Mallorca acompanyat de Francesca Sancho, Cap del seu Gabinet de Premsa, que ens faria l'honor de presidir el dinar que l'Ajuntament de Muro va tenir l'atenció d'oferir als participants de la Diada.

Arròs de matances, escaldums amb pilotes, bunyols amb mel i sucre, cacauets torrats, i demés acompanyaments, conformaren el menú que va esser unànimament lloat.

A cada comensal ALGEBELI el va obsequiar amb dues postals amb vistes de Muro, monuments i zona costera, i com a sorpresa i detall curiós, amb un saquet d'espert amb mig kilo de cacauets de Muro amb s'anagrama d'ALGEBELI.

El nostre Director va començar el torn de parlaments agraïnt l'assistència dels presents i les adhesions rebudes, així com el suport generós del nostre Magnífic Ajuntament, donant la paraula al President de l'Associació de la Premsa Forana Biel Massot, qui va tenir paraules d'elogi per l'assistència, l'organització i l'acollida del poble de Muro. Jaume Mulet tengué paraules d'encoratjament per a la família de la Premsa Forana i es mostrà satisfet d'haver pogut tenir aquesta manifestació cultural al nostre poble. Convidà als presents a assistir a la Dimoniada que es celebrarà a Muro el dia onze de gener de l'any que ve.

Tancà l'acte el President Albertí, qui demostrà estar satisfet de compartir unes hores amb un col·lectiu tan nombrós i important a la vida social i cultural dels pobles mallorquins, i remarcà que essent molts i de ben diverses ideologies, continuassin, des de la discrepància democràtica i sense deixar-nos influenciar per ningú, la nostra tasca cultural, de recerca de les nostres costums, jocs, festes i llengua amb l'esperit d'entrega i il·lusió que havíem demostrat fins ara, per a encara millorar més, anar endavant, units, i va prometre, mentre depengués d'ell, que el Consell Insular ens donaria suport fins allà a on ho permetessin les seves possibilitats.

Desitjà molts d'anys a tothom i brindà per a la prosperitat de l'Associació.

Es despediren els convidats. Puntuals amb l'honari, les quatre i mitja, i després d'uns minuts va començar l'Assemblea de l'Associació a la que estaven representades unes trenta-sis publicacions. Els temes tractats no les detallam per esser d'ordre intern.

Acabam dient que per l'opinió generalitzada, serà aquesta una Diada de la Premsa Forana, la celebrada a Muro, recordada per molt de temps, pels que tengueren la sort de viure-la amb nosaltres.

ALGEBELI es sent orgullós d'haver contribuït a donar a conèixer el nostre poble un poc més i com sempre té a gala fer poble.

Gràcies a tots i per Molts d'Anys.

P.D. Agraïm especialment, l'ajuda rebuda del Magnífic Ajuntament de Muro, de la Comunitat Autònoma, Consell Insular, «Sa Nostra», «la Caixa», Associació de la Tercera Edat, Serigrafia Delta, Estudi Fotogràfic Romàntic, Foto Gamundí, Electrodomèstics Jaume Missa, personal de Son Sant Martí i la banyolera Madò Margalida Pitxerella i la col·laboració i assistència de Catalina Mir, Cap de Premsa Forana del Govern Balear; Comandant de Lloc de la Guàrdia Civil de Muro i senyora; Francesc Picó, corresponsal del Diari Balears; Radio Cadena Española, Radio Popular, Radio Nacional d'Espanya, T.V.E. i als diaris «Ultima Hora» i «El Día» de Balears, al temps que demanam que ens perdonin aquelles entitats o persones que sense voler hagim pogut oblidar.

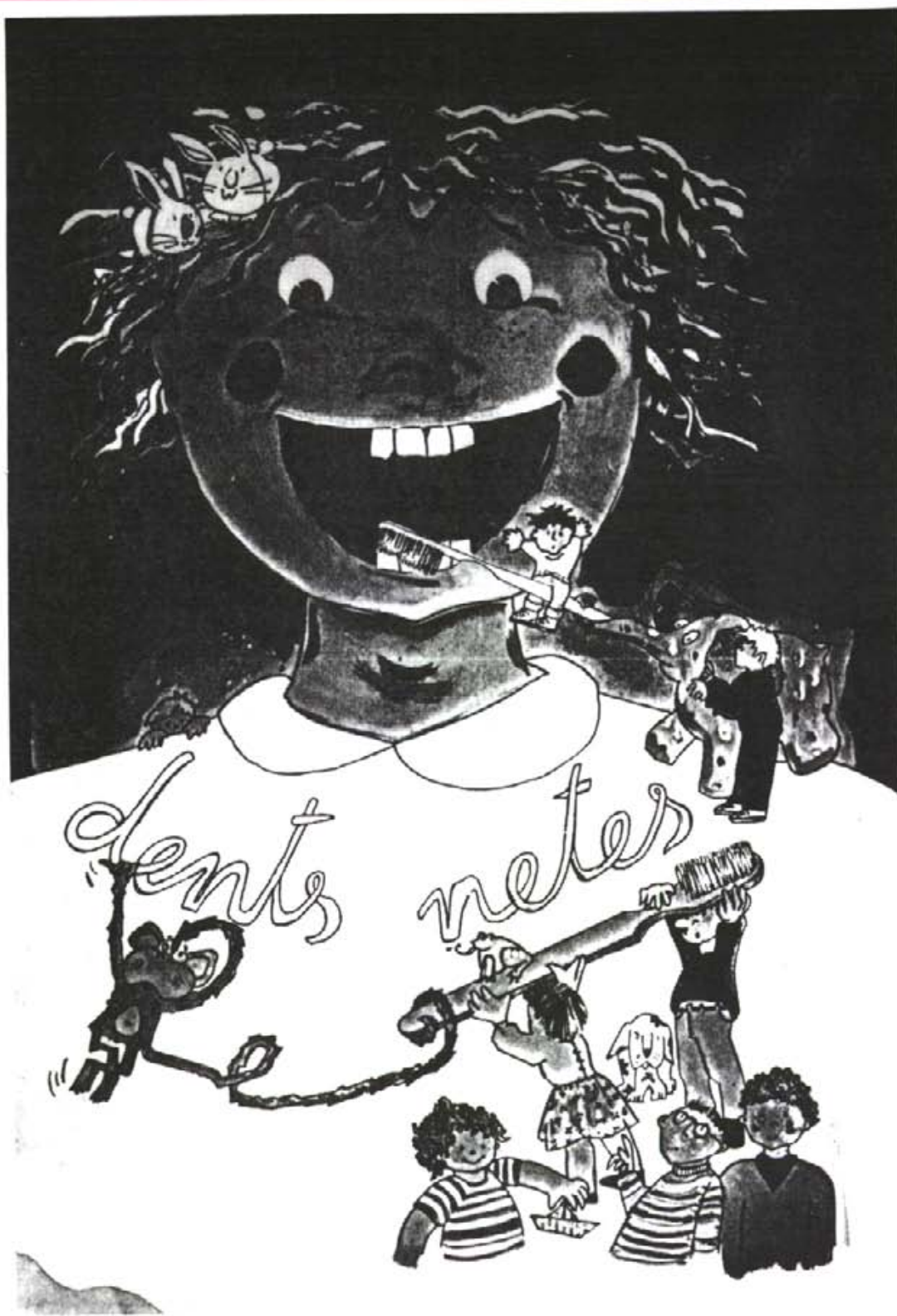
Serigrafia
ARTICULOS DE CONFECCION
537220 MURO

ESTAMPADO TEXTIL
CAMISETAS, TOALLAS, ETIQUETAS

AUTOADHESIVOS
TODO TIPO

GRABADO METAL, MARMOL
PLACAS PERSONALES, TROFEOS

CONSELL INSULAR DE MALLORCA

SERVEI D'EDUCACIÓ SANITÀRIA

II CONCURS DE FOTOGRAFIA «ALGEBELI 86»

Si deim que ha estat un èxit, no ens podran dir que no és vera. Vàrem fer coincidir sa donada de premis i trofeus amb sa festa de Sa Diada de Premsa Forana.

A sa segona vegada, amb més temps per a preparar ses fotografies, molt de murers (28 en total) varen presentar es seus treballs, i com s'altra vegada, hi va haver molta feina per a poder destriar, i donar es premis anunciats.

Tal vegada, com a totes ses coses, hi va haver alguna errada, que ja hem pogut observar noltros, i que corregirem sa propera vegada.

A pesar de tot, va sortir un guanyador, no massa destacat d'altres premis. Amb 18 punts sa foto de Margarida Roca, va esser sa guanyadora, i en 15 punts (coses de sa vida) es seu marit, Pep Llinares fou es segon premiat. Es tercer lloc va esser ocupat per Jaume Vanrell Más amb una foto que obtení 13 punts. De ses que no varen arribar a aquesta final, n'hi va haver moltes que puntuaren, tant es així, que ALGEBELI, a darrera hora va haver d'improvisar un altre tercer premi, per empat de punts i va esser per Gabriel Gamundí Ramis.

De la resta de fotos, totes, tenien un encant, i se va veure bé que s'havia anat a cercar efectivament, el recó més amagat, més poc vist, més insospitat.

Un conjunt de 74 fotografies, com dic totes molt dignes de poder haver estat col·locades als primers llocs. Però, com sabeu, just una podia arribar a ser capdavantera.

Esperam que, ja que hi haurà temps de sobra, pel proper III CONCURS, ja prepareu ses armes, i amb es tema MURO PAGES, podreu lluir sa vostra imaginació i sa vostra habilitat, a fi de posar amb un bon compromís es jurat que haurà de classificar.

Diguem que els Trofeus i Premis, foren donats per:

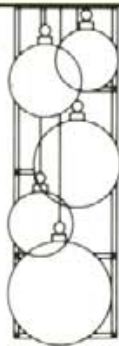
- 1.º Premi: 15.000 pts. «Sa Nostra»
Trofeu de Serigrafia Delta
- 2.º Premi: 10.000 pts. «la Caixa»
Trofeu de Foto Romàntic
- 3.º Premi: 5.000 pts. Algebelí
Trofeu de Foto Gamundí
- 3.º Premi: 5.000 pts. Algebelí
Trofeu d'Algebelí

A tots, com sempre moltes gràcies, i per l'any que ve, vos esperam i així mos ajudareu a fer festa.

Sebastià Roca

I PREMI
«LA MEVA TERRA»
MARGALIDA M.ª ROCA BALAGUER

Tapisseries i Mobles

SOLER

*Desitja
Bon Nadal i
millor Any Nou
a tots els murers*

Santa Ana, 50
Tel.: 53 72 71

MURO

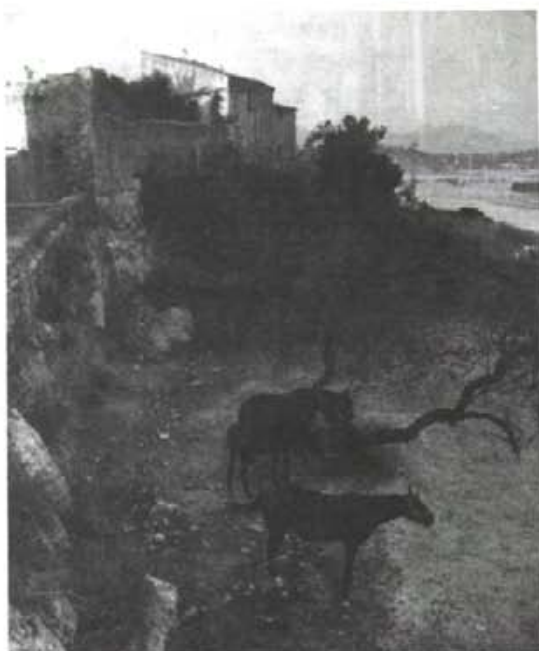
II PREMI
«CAMÍ DE TRES PEUS»
JOSEP LLINARES MARTORELL

III PREMI
«CA'N CRISTAN»
JAUME VANRELL MAS

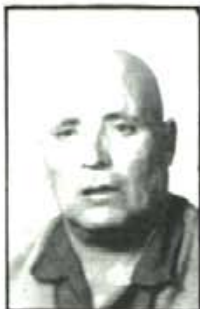
III PREMI
«REPÒS»
GABRIEL GAMUNDÍ RAMIS

ENTREVISTES

JORDI VALLESPÍR NOCERAS

Jordi Vallespir Noceras, setanta-un anys, casat i amb una filla.

Es personatge entrevistat és molt popular dins Muro. Part d'aquesta popularitat, tal vegada vengui donada perquè any darrera any, sense faltar mai, fa ses delícies de sa gent, especialment d'es nins, als qui dona caramel los al seu pas.

Bonàs, xerrador, sempre de bon humor, l'amon Jordi Morro respon a ses nostres preguntes, amb interès quasi amb entusiasme.

○ L'amon Jordi, ¿vos molesta que vos diguin Morro?

● No! ¿Per què m'hauria de molestar?
Escolta aquesta:

*Em diuen en Jordi Morro
de Muro anomenat,
Vallespir batiat,
Noceras en es costat,
i ja t'he dit, estimat,
es meu nom i "s'apodo".*

○ L'amon Jordi, ¿des de quan assistiu a sa cavalcada de Sant Antoni?

● Només fa 7 ò 8 anys que vaig vestit de sant, però des de que tenc memòria he assistit a «Ses Beneïdes». Vaig entrar com a soci de l'Unió Agrícola l'any 1945 i l'any que va venir, el 46, me vaig fer càrrec d'esser es cobrador per desig de sa directiva.

Hi havia uns homes que s'encarragaven de vestir-se de sant i una colla de dimonis. Tots aquests vestits i màscares eren propietat de sa societat, però les guardaven ses monges, fins i tot anaven a vestir-se en es convent abans de «Ses Beneïdes». Una vegada acabades se tornaven per a l'any següent. Record que sa directiva agraïa a ses monges aquest servei amb un donatiu en metàl·lic.

Com abans te deia, s'home que se vestia de sant es va cansar o va passar a millor vida, d'això no me'n record, i sa junta directiva em va demanar si jo podria fer-me càrrec i vaig acceptar amb molt de gust.

○ ¿Quines modificacions o canvis ha sofert sa festa al llarg d'aquests anys?

● Molts. Per exemple s'itinerari.

El senyor rector, escolans i es penó estaven situats davant de Ca'n Maganet, just devora on hi havia un sortidor de gasolina. Ets animals conduïts p'es seus pastors venien de sa placeta, passaven per esser beneïts i pujaven p'es carrer Major. Però sempre hi havia qualche graciós que li agradava posar-se alguna prenda cridanera per a fer riure a sa gent.

Me'n record que un any, es carrer Major estava en obres amb es pis aixecat. Vàrem haver de pensar quin lloc seria es més adequat i es va decidir que ses autoritats se col·locarien davant de Ca'n Bernat Sifoner i tots

ENTREVISTES

ets amos amb es seus animals podrien pujar cap a s'esglesia o baixar p'es carrer de Santa Anna.

Al cap de poc temps i a mida que la festa anava agafant força, ja començàvem a pensar que es carrer Santa Anna i es carrer Nou seria es lloc ideal.

○ **¿Qualque anècdota, qualque personatge important que vengés a Muro durant ses festes?**

● Sí, record que un any va venir Valcarcel, que era Governador de Mallorca. Tot es poble va anar a rebre-lo a s'entrada, davant es quarter de sa Guàrdia Civil. Es damatí va presidir sa festa i al cine Maravillas li varen entregar un permami anomenant-lo President Honorari de sa societat.

○ **¿S'han suspés «Ses Beneïdes» qualque vegada p'es mal temps?**

● No, que jo recordi. Moltes vegades ha plogut durant «Ses Beneïdes», no és extrany en aquesta època de s'any, però mai lo suficient per a suspendre-se. Però ara record que essent rector D. Pere Antoni Ordinas i havent començat, va mandar posar es penó enmig, senyal que tot s'havia d'aturar, ja que s'acostava una tempesta grandiosa amb uns nuvolots tan negres que pareixia que havia arribat es vespre.

○ **¿Com eren ses festes de Sant Antoni de fa trenta o quaranta anys?**

● M'agradaria saber explicar-ho bé. Jo diria que ses festes de llavors les fèiem per a noltros, no perquè es que venien de fora diguessin que eren molt importants o

belles. Eren més populars, més de carrer. Començant es dissabte vespre sa gent sortia de ca seva i menjava, cantava i ballava sense que hi hagués espectadors. S'aspecte religiós tenia una gran solemnitat. Noltros èrem ets encarregats de contractar un bon «predicador» i com més famós millor.

Es capvespre quasi tots es que tenien qualque animal d'estirar, el netejaven a consciència per a que es seu pèl fos llustrós. També ho feien amb ses guarnicions, fins i tot donant llustre a n'ets ornaments de llautó, per a que relluïssin com a miralls i sortien a n'es carrer duent sa bèstia per sa brida, orgullosos i sobretot si sa bèstia era bella i ben plantada.

M'has t'entendre, contant aquests detalls no vull, ni molt menys, criticar, així com se celebra sa festa ara. Es muls i es cavalls se van convertint en tractors, lògic és que també se beneixin ses màquines.

○ **L'amon Jordi, ¿què llevarieu a ses festes d'ara?**

● M'agraden molt com estan, sa gent participa i això m'alegra.

○ **¿Què les hi afegirieu?**

● No sé que dir-te. Crec que no afegiria ni llevaria res. Que ets organitzadors no se cansin i pensin que tenen s'aplaudiment de tot un poble.

Que Déu els do molts anys de vida.

Ciano

Autocares PUJOL

LINEA MURO - SA POBLA - INCA - PALMA

HORARIO:

SALIDAS	LABORABLES			DOMINGOS Y FESTIVOS		
DE MURO	7'30	10'00	14'20	8'30	14'45	18'20
DE SA POBLA	7'40	10'10	14'30	8'35	15'00	18'30
DE PALMA	11'00	13'30	18'45	10'30	16'15	20'00
DE INCA	11'30	14'00	19'15	11'00	16'45	20'30

La parada en INCA se efectuará frente a «RADIO BALEAR», quedando suprimida la que se venía haciendo en la ESTACION.

Información: Tel. 53 70 34

Molts d'Anys i Bons a tothom

ARNAU REINÉS I FLORIT — ORGANISTA

Arnau Reinés i Florit, de 32 anys, casat a Muro amb Margarida Serra, és pare de dos infants (nina de 6 anys i nin de 4). Té guanyades les oposicions de Professor d'EGB. Ha estat destinat a Santa Margarida i actualment té plaça a Ca'n Picafort.

Aquesta curta biografia es desconeixuda per molta gent. El seu desconeixement no és molt important, però sí té importància el no saber que se tracta d'una persona que està entregada totalment, en cos i ànima, a viure la música a través d'aquest instrument tan perfecte com és l'orgue.

Per això creim que deviem als nostres lectors una exposició de qui és i com és el nostre més qualificat representant dins aquesta faceta, tal vegada un poc desconeguda de la música d'orgue.

Comencem per dir que intentant xerrar d'ell, sense adonar-nos, estam parlant d'orgues. De la primera impressió d'un treball que em mostra, no puc més que dir-li:

— **D'aquesta feina que has fet, juntament amb altres, no en coneixiem res.**

— És un treball poc conegut per la importància que té. Ha duit anys de feina, hores de dedicació, estudis, camí a fer, però que no té l'expansió que li toca, i considerar que dins Mallorca té una importància extraordinària.

— **Com és que té aquesta importància dins Mallorca?**

— Veuràs. A totes les Balears hi ha 115 orgues, en condicions de sonar, més o menys bé. D'ells, uns 20 estan en òptimes condicions per a poder emprar-los per a donar concerts. Aquesta és la importància que tenen les Balears dins la música d'orgue.

— **Ja que estam parlant d'això, ¿què pots dir del nostre orgue de l'Església Parroquial, ara que se parla de la seva restauració?**

— El nostre orgue, en principi diré que pot quedar molt bé arreglat convenientment, i ja està fet un estudi de la quantitat de doblers que pot costar, al menys del mal que té. És una peça molt bona i hem pogut deduir que probablement fou construït pel millor organer mallorquí (que en realitat era una família dedicada a tal feina) del segle XVIII. Es tracta de la família de Mateu Bosch, i és molt paregut al que hi ha a l'església de Santa Creu de Ciutat.

— **Té alguna qualitat especial?**

— Especial no, però 10 jocs, és a dir, unes palanques que tirant d'elles, es poden treure 10 sons diferents a cada nota del teclat. En tot, fa que sigui una quantitat grossa de sons que, ben afinats, poden donar una esplèndida qualitat musical. Té dos teclats. El primer pertany a l'orgue major, que es el més visible des de baix, i el segon pertany al teclat del que es diu la «cadireta», que és una sèrie de tubs que estan a la cadira que empra l'organista i fa com a respall. Són menys tubs, més petits, però que també sonen amb tot el conjunt.

— **Quina és la teva feina, relacionada amb els orgues?**

Som 4 companys: el meu germà Pere, Antoni Mulet i Joan Parets, que recorrem els orgues coneguts, de part de l'Institut Nacional de les Arts Escèniques i de la Música, i anam anotant totes les deficiències (i qualitats) que trobam. De tot això hem fet un treball que vaig presentar a Madrid, i del que sortirà algun dia, a un lloc o a l'altre, la decisió d'arreglar, per a conservar-lo, un orgue. Pot ésser el de Muro, però sempre hi ha que contar amb alguna entitat o particular que col·labori amb voluntat ferma en aquesta millora.

— **Ara parlem un poc de tu. ¿Quins plans tens, i quina és la teva participació en la música d'orgue?**

ENTREVISTES

— Mira, sempre estic participant en concerts. Ara, en dos dies he anat a dos pobles. He donat concerts a molts de llocs de les illes, a Catalunya, País Basc, i he participat en la Cinquena Tribuna de Joves Intèrprets d'Espanya, a nivell nacional, organitzat per Joventuts Musicals. Estic sempre en marxa i per l'any que ve, a Menorca he de prendre part en nombrosos concerts, on hi haurà lo millor d'Espanya. Ja estic començant a preparar-me, perquè duu molta feina i moltes hores d'estudi. També hauré de participar en el II Congrés d'Organologia.

— Quins estudis tens, i que és necessari per aconseguir la carrera?

— El títol que he aconseguit fa molt poc temps és el Títol Superior d'Orgue. Es necessari tenir abans el Títol Professional de Piano (8 anys) i després el que he dit, que són 6 anys més. He estudiat i examinat a Barcelona. Ha estat una dedicació quasi total, i dic quasi, perquè me dec també a la meua feina de Professor d'EGB.

— Hem parlat de tot el que podria esser notícia?

— Hem fet una bona xerrada. Indudablement que podriem passar hores i hores amb aquest tema, i no crec que ALGEBELI tenguí tant d'espai.

— Tenim espai però no podem allargar massa. Hem de tornar a parlar-ne. ¿Vols afegir alguna cosa?

— No puc deixar sense remarcar que és molt convenient que alguna persona o institució, o el que sigui, prengui amb les dues mans el tema de restaurar l'orgue. Ja hi ha estudis fets, i sols queda posar-ho en marxa. Això duu temps, tal vegada un any i mig o dos. Crec que seria una bona obra pel poble, i donaria lloc a poder fer concerts amb gent vinguda de tota Espanya i d'Europa. És una idea que a mi personalment m'ompliria de goig.

Ja hem acabat de prendre notes i encara quedam més estona mirant papers, vivint amb delícia uns moments que no es fan llargs. Havia vingut per fer una nota de publicació, i tanmateix he quedat admirat de la feina que ja està feta, de com viu N'Arnau la música, i de com hem tengut una bona ocasió de donar a conèixer al poble de Muro, un valor humà d'un home que estima i coneix la música.

Creim que N'Arnau fa honor i engrandeix la fama de músics que tenim els murers d'esser una gent que viu amb goig la música.

Sebastià Roca

JAIME MARTORELL BOYERAS SASTRE UNISEX DIPLOMADO

Tal como decíamos en el anterior número de ALGEBELI, nos picó la curiosidad y para que nos explicara algo más sobre esta actividad industrial de la sastrería unisex, de la que está titulado hace poco, hemos mantenido una charla con el novel sastre Jaime Martorell Boyeras, hijo, sobrino y nieto de sastres, que en Muro han vestido a tres generaciones.

Y le preguntamos:

— ¿Qué significa ser sastre de moda unisex?

— Aplicar el corte adecuado para la construcción de prendas, tanto para hombre como para mujer, en todas sus variantes.

— ¿Cuáles pueden ser estas variantes?

— Digamos, de tipo clásico, deportivo o sport, de actualidad, informal y también vanguardista.

— El vestir de moda clásica, ¿supone no estar al día o ir anticuado?

— No. Una prenda de estilo clásico, abrigo, traje o chaqueta, etc. puede estar cortado igualmente a la moda en uso, ya que estos cortes, sin perder su fisonomía, admiten todas las tendencias del momento, aunque sin marcar exageradamente las formas o echuras.

— ¿Cómo definirías el vestido sport?

— No hay que confundir el vestir la moda sport, con las prendas que se usan para hacer deporte. La palabra vestir ya lo explica. Se puede vestir de sport durante el día y siempre que estas ropas, de serie o confeccionadas a medida, se lleven en los momentos y sitios adecuados, que son muchos.

— Y ¿cómo deben ser estas prendas?

— Más cómodas, formando conjunto, de tonos más vivos y variados. Hay toda una gama de posibilidades.

— ¿Qué entiendes por conjunto?

— Chaqueta y pantalón, pantalón y cazadora o con una chaqueta de piel, ante, falda-pantalón y otras combinaciones.

— ¿Y la moda informal?

— Es la más actual, especialmente para la juventud. Prendas más holgadas, hombros caídos, silueta poco exagerada y en telas más bien ligeras, sin armar.

— ¿Los vanguardistas?

— Las adelantadas a su tiempo de implantación, o sea llevarlas ya al inicio de la creación misma de la moda que va a dominar.

— ¿Tienes ya clientes femeninos?

— Naturalmente. Y esta es una faceta que me interesa mucho, aunque sin desdeñar nunca la sastrería masculina, por ahora más arraigada.

— Se dice y se nota, que actualmente la gente no gusta de vestirse demasiado y prefiere hacerlo a su

ENTREVISTES

«De niño, ya le gustaba jugar a ser sastre»

comodidad, ¿qué hay de esto?

— Así es, pero la mayoría también desea tener una ropa adecuada para vestir en ciertas ocasiones que lo requieren.

— ¿Cuál es a tu juicio la diferencia entre la sastrería a medida y la confeccionada en serie?

— Ahora se fabrica confección de mucha calidad, pero tiene la desventaja de ser más uniforme y repetida, y tiene que ser así para que sea rentable. En cambio la sastrería a medida, es artesanía pura, está adaptada exclusivamente para quien la viste y siempre realza su personalidad, nunca la desmerece. Cualquiera de mis clientes, al confeccionarle ropa a medida puede aportar a su gusto ideas y detalles que yo siempre tendré en cuenta. Este toque personal sólo es posible cuando las prendas son construídas en exclusiva para quien debe llevarlas.

— Es obvio pedirte de dónde te viene la vocación de sastre ¿no?

— Yo siempre he vivido en una sastrería, he aprendido junto a mi padre, tengo un tío sastre y sé que mi abuelo fue el primer sastre que se estableció en Muro. De ello ya han pasado 65 años. Era natural que yo siguiera la tradición familiar, aunque ampliando el campo de trabajo. Por esto me fui a Barcelona para perfeccionar mis conocimientos y aprender el corte unisex.

— ¿Deseas añadir algo más?

— Sí, agradecer a ALGEBELI esta deferencia que ha tenido conmigo y que mis futuros clientes sepan estoy abierto a todas las sugerencias, que puedo informar, sin compromiso, a quienes lo deseen, tanto de precios, moda, detalles, telas y otras cuestiones relacionadas con mi profesión. Pienso practicar una nueva forma de trabajar y llevar el negocio. Muchas gracias.

Suerte Jaime y mucho acierto.

ARIES

MARCH HIPOTECARIO

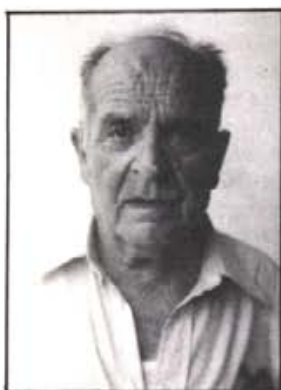
RETALLS SOCIALS

MAGDALENA MORAGUES Y HARALD STROMBEEK

El pasado día 8 de noviembre contrajeron santo matrimonio en la Iglesia Parroquial de Muro, Magdalena Moragues y Harald Strombeek.

Los numerosos familiares y amigos fueron obsequiados con una cena en el Hotel Gran Vista de Ca'n Picafort.

JAIME CLADERA

El pasado día 15 de noviembre, murió a la edad de 87 años, D. Jaime Cladera Mateu.

A su hijo Jerónimo, hija política Lucien Bibiloni y nietas, nuestro más sentido pésame.

DEFUNCIONES

2-11-86	Miguel Ramis Martorell - «Dama»
7-11-86	Ramón Torrandell Salom - «Tix»
8-11-86	Juan Capó Escalas - «Catiu»
15-11-86	Jaime Cladera Mateu - «Gener»
17-11-86	Bartolomé Carbonell Tortell - «Bomber»
17-11-86	Bernardo Ramis Fornari - «Creu»
18-11-86	Sebastián Oliver Busquets - «Palet»
20-11-86	Margarita Boyeras Mateu - «Cristan»

79 años
89 años
80 años
87 años
72 años
88 años
85 años
37 años

ANTONIA VANRELL I MAURICE A. CUEREL

El pasado día 14 de noviembre contrajo matrimonio civil la Srta. Antonia Vanrell Mas con el Sr. Maurice Ange Cuérel.

Familia y amigos fueron obsequiados con una cena en el Bar Top del Hotel Gran Vista de Ca'n Picafort.

La pareja ha fijado su lugar de residencia en Lausana (Suiza). Deseamos a la pareja Srs. Cuérel mucha felicidad y esperamos verles entre nosotros por lo menos cada verano.

BARTOLOME CARBONELL

A la edad de 72 años, el día 15 de noviembre, falleció D. Bartolomé Carbonell Tortell.

A su viuda D.ª Catalina Ballester; hijos Margarita, Catalina y Lorenzo; hijos políticos Miguel, Gregorio, Gabriel Perelló y Ana Crespi, nuestro más sentido pésame.

NACIMIENTOS

17-11-86	Pablo A. Pons Gregorio
18-11-86	María Ant. Seguí Pons

Pablo y Martina	Gral. Franco, 1
Pedro y Margarita	Gloria, 7, 1.º

MATRIMONIOS

8-11-86	Bartolomé Morell Bennasar y Francisca Pastor Mulet
8-11-86	Harald Strombeck y Magdalena Moragues Picó
14-11-86	Maurice Cuérel y Antonia Vanrell Mas

CARTES OBERTES

FELICITACION

Sr. Director:

Le agradeceré tenga a bien publicar la presente, ya que creo necesario por ser de interés para nuestro pueblo.

Somos una familia de Muro llevando mucho tiempo viviendo en Ca'n Picafort pero no perdiendo contacto con su pueblo natal, teniendo la costumbre cada año en el día de Todos los Santos, de visitar el cementerio como es la costumbre y tradición de honrar y rezar por el descanso de sus familiares, como también depositar ramos y coronas de flores en sus tumbas.

El motivo de la presente, es para felicitar y dar nuestra más sincera enhorabuena al Consistorio en pleno y al que se encarga y se preocupa de la conservación y adecentamiento de nuestro cementerio, sin olvidarnos también del nuevo sepulturero que tanto se preocupa y desvela poniendo por su parte su granito de arena para la buena imagen del mismo.

Los años anteriores daba pena el visitarlo en esta festividad por el abandono en que se encontraba, pero actualmente, los mureros nos alegramos y congratulamos del gran cambio que se ha efectuado en él, actualmente da satisfacción el visitarlo.

Por último, ruego al Consistorio que continúe su mantenimiento de conservación como actualmente lo tenemos en bien y buena imagen de nuestro pueblo.

Una familia de Muro
«Ca'n Mates» y familia

PUNTUALIZACIONES AL SR. ALCALDE

Apreciado amigo:

Mucho le agradeceré tenga a bien publicar en el próximo número de ALGEBELI la siguiente carta abierta.

Con gracias anticipadas, le saludo atentamente.

Después de leer la entrevista a nuestro Alcalde, D. Jaime Mulet Salamanca, en el pasado número 143 de ALGEBELI y correspondiente al mes de noviembre, debo hacer las siguientes puntualizaciones:

Un servidor antes que Alcalde fuí Concejal (tomé posesión de Concejal el día 5 de febrero de 1961 y cesé el 16 de abril de 1962) y en ningún momento me consideré «concejal de capada» y no lo fuí porque lo primero que

hice fue informarme de cuáles eran mis atribuciones, obligaciones y derechos. Antes, igual que hoy estaba claramente legislado cuáles eran las obligaciones y derechos de los concejales, Tenientes de Alcalde y Alcaldes, así como también todo lo relativo a las Comisiones Informativas, Sesiones, Plenos, etc. Inclusive quiero hacer constar que al tomar posesión del cargo se nos entregó un libro titulado «Manual de Representantes familiares en la Administración Local» y otro que también conservo todavía «Guía del concejal», con ello quiero aclarar, que, antes los hubo, que hoy los hay y que seguirá habiendo señores que habrán desempeñado el cargo y cesarán sin haberse enterado de cuáles eran sus derechos u obligaciones.

Partiendo de la base que debemos admitir y respetar todas las opiniones y creencias, ello no quiere decir que forzosamente tengamos que conculgar con las mismas. No quería hablar del momento o sistema actual, pero como antes se les decía de «capada» creo que hoy muy bien se les podría calificar de PARTIDO, ya que en muchas ocasiones únicamente habla, expone y hace constar el PORTAVOZ y los otros compañeros de «Siglas» le apoyan con su voto.

Y siguiendo con el mismo tema, ¿porqué no fue Alcalde de Muro el señor cabeza de lista que más votos y concejales obtuvo su equipo en el año 79?

¿Seguimos todavía a DEDO?

Y en cuanto a lo que «él era quien tomaba las decisiones». ¿Porqué no se revisan los libros de Actas del Ayuntamiento Pleno y se publican si es necesario sus acuerdos y cómo fueron tomados?

Gracias a la postura de dos señores concejales puedo y me atrevo a decir que ello precisamente me ayudó en gran parte a que los asuntos y decisiones se tomaran antes hablando y luego discutiendo si era necesario; con uno de los cuales fue quizás el único caso que hice uso de mis atribuciones al cesarle de Teniente de Alcalde después de haberlo nombrado un año antes, día por día.

Creo que cuando un Alcalde deja que se le pisen su parcela, deja de ser Alcalde.

¿Porqué el actual Alcalde excluyó de la Comisión de Gobierno a los Concejales Srs. Miguel de Arriba y José Llinares? Sencillamente porque sus atribuciones se lo permiten y no por ello se le tenga que considerar un dictador.

Atentamente,

Jaime Vanrel Ballester

TALLERES SON TORRENS

*Felicita las Navidades
a sus clientes, amigos y proveedores,
y les desea un Feliz Año 1987*

Avda. Sta. Margarita, s/n
Tel.: 53 73 07

MURO

CARTES OBERTES

A MURO 85

Sr. Director:

Ruego tenga la amabilidad de publicar esta carta.

¡Amigo Tomeu!

Al leer su Editorial de vuestro último número de la Revista —¿Cultural?— Muro 85, no sabía si coger tus palabras como tomadura de pelo al suscriptor o si simplemente ibas de guasa.

Cuando espezásteis digiste que veníais a llenar un gran vacío cultural en Muro. A los dos años os marcháis «p'es forat d'es moix» y nos cuentas una de indios diciendo que habéis llenado ese vacío. ¡Pero Tomeu...! Te equivocas de tiempo y lugar. Muro no era ni es tan inculto como lo pintásteis. Ha pasado a la historia aquello de que sólo los Señores sabían leer y escribir, ahora quién más quien menos tiene estudios o está bastante preparado.

Al referirte a tus colaboradores, les has echado tantas flores que creo que se te ha escapado alguna maceta y algún que otro «cosí». Al leerlo me vino a la memoria ese refrán que dice: «Alabate burro que mañana te vendo».

Como suscriptor de vuestra revista que he sido, creo estar en mi derecho de hacer un balance a mi modo de ver (tú lo has hecho a la tuya).

Ha habido números buenos, regulares y bastante flojos. Habéis tocado temas como la OTAN, ETA, el aborto, etc. que creo sinceramente que no tenían el mínimo interés en Muro, ya que cada día en la TV, radio y en los periódicos se hablaba una y otra vez de estos temas y por plumas mucho más preparadas.

Habéis abusado en demasía de temas religiosos. Había números que parecían planfletos de la Acción Católica. Hace treinta años quizás hubieran tenido más éxito.

Siendo una revista local, habaí más información de fuera que de Muro, pero eso lo comprendo: el Director y el Subdirector viven en Palma, ¿cómo se van a enterar de los problemas de Muro?

Hablando de balances. Lo más normal es que cada año, y sobre todo cuando se cierra una revista, dé una información a sus subscriptores de las entradas y las salidas. De lo contrario los mal intencionados pueden pensar: «ahora que han cobrado la subvención del Ayuntamiento de Muro apagan y se van». Como tú bien dices, seriedad ante todo.

Hablas de éxito. Me duele tener que decirte: «dorms a sa palla».

Creo que vuestra espantada no es debido a tus infantiles argumentos. Si este se casa, si aquel tiene trabajo y el otro lo han operado. Más bien diría vuestros problemas son de ámbito organizativo y de subscriptores. En pocas palabras, todo menos éxito.

Estoy contento de que nos «amenaces» con volver algún día. Pero si volvéis, hacedlo con una revista realmente cultural, con más páginas y sobre todo con temas más interesantes.

Atentamente,

Un suscriptor de Muro 85

SI, A LA INTEGRACION DE LOS NIÑOS DEFICIENTES

Sr. Director:

Ruego tengan la amabilidad de publicar esta carta.

Gracias.

SI A LA INTEGRACION DE LOS NIÑOS DEFICIENTES

Sra. Directora del Colegio San Francisco:

Mi querida Sra., como se nota que a usted no le han dicho nunca que su hijo o hija no puede venir a esta escuela. Dios mío, no saben lo que esto duele!. Porque que te lo digan de un niño ya mayor que haya hecho alguna trastada tiene un pase, pero que te lo digan de una criatura inocente que no tiene ninguna culpa más que la de haber nacido con algún defecto físico, es una tremenda injusticia.

Es realmente triste y no saben el mal que le causa. Ya sabemos que ustedes no tienen maestro de educación especial, pero yo les puedo asegurar que el Colegio Público fue pionero de la integración mucho antes de que tuvieran educador especial, pero simplemente supieron escuchar a una madre y para mí esto les honra. Es lamentable que no se pueda decir lo mismo de ustedes, ya que se tienen por un colegio sumamente religioso, pues no sé lo que entienden por religiosidad, ¿o es que ante los ojos de Dios no somos todos iguales?, y no lo digo solamente por los deficientes sino por los de raza gitana y algún que otro «foraster».

Por favor seamos conscientes de que en nuestro pueblo hay niños con problemas y que por el mero hecho de vivir en Muro tienen derecho a nuestras escuelas. Le suplico que no les cerremos las puertas.

Atentamente,

Una madre integradora

«TU CUERPO ES DISTINTO A TODOS»

CONFIA EN TU SASTRE

SASTRERIA PLAYBOY

C/. Rossífol, 8
Tel.: 53 72 16

MURO

estudi
Romàntic
fotógraf

Obispo Albertí, 17 - Tel. 53 71 50

MURO (Mallorca)

EL TEATRE DE PARTICIPACIÓ

Hem parlat, en capítols anteriors, del nin com a destinatari i del nin com a protagonista. Ho farem ara del **teatre de participació** que alguns han definit com un pont entre el teatre de nins i el teatre per a nins.

Des de la creació de Cucorba hem emprat alguns mètodes tradicionals de participació amb resultats altament satisfactoris.

En ocasions, alguns crítics han expressat les seves objeccions a aquestes formes de participació argumentant que trenquen el ritme de l'espectacle. Maria Aurèlia Campmany ens digué, després de contemplar una de les nostres representacions i com a crítica més o manco velada a la bullanga provocada al pati de butaques per la invasió física dels actors, que educar l'infant a l'atenció és també important.

Altres han dit que la suposta participació dels infants constitueix un engany, una farsa, si a aquest no se li dona la possibilitat de canviar el desenvolupament dels esdeveniments escènics.

Un altre grup pensa que la vertadera participació ve donada per la capacitat que els comedians tinguin d'integrar als nins dins la trama teatral i per l'adopció per part de l'infant d'una actitud crítica davant les imatges i les idees que se li presenten.

També n'hi ha que afirmen que la participació al teatre com impressió està molt mediatitzada i que només es dona realment en el teatre com expressió.

Jo pens que totes les postures tenen una part de veritat i que la majoria no són excloents. El teatre és immensament receptiu i ric en formes d'expressió. El drama i la comèdia, el gest i la paraula, la música i el silenci, l'acrobàcia i la dansa, l'agitació i la pausa, el cos i l'espai; el

color i la llum, les teresetes i les ombres. I totes són teatre. I cada text exigeix una particular interpretació. Que pot esser múltiple. No es pot estereotipar ni adquirir vicis de lectura. I s'ha de fer un esforç per defugir els prejudicis que caracteritzen els defensors més aferrissats de les dues positures extremes.

He llegit moltes opinions manifestant terror per l'existència d'un nin-espectador estàtic sotmès a les múltiples «manipulacions» de l'adult-actor. M'imagino que aquests mateixos teòrics que fan una desqualificació global del teatre en el qual els actors ocupen el seu lloc a l'escenari i els espectadors el seu al pati de butaques, no dubtaran en adoptar actituds similars amb els nins que contemplin quadres o llegeixin llibres. Els nins han de jugar dramàticament, han d'explorar l'expressió plàstica i han d'inventar històries i recrear-se amb els significats de les paraules. Per descomptat. Però també es poden emocionar i divertir (**participar**) amb les peripècies d'una companyia de còmics, amb les policromies d'un quadre o les fantasies d'un llibre de contes.

Els de l'altre extrem del ventall refusen dràsticament qualsevol fórmula participativa. Cert és que algunes formes de participació són gairebé insultants i que la majoria de vegades el paper dels infants és més aviat irrisori i mediatitzat. Però també és cert que alguns procediments són absolutament vàlids i didàctics. Així, per exemple, la resolució d'endevinalles plantejades pels actors, les repeticions d'embarbussaments, cantar i ballar i la incorporació d'alguns nins i nines a l'acció dramàtica, és veritat que sense possibilitats reals de desviar la trama però tampoc actuant com a simples comparses

FIL PER RANDA

sinó participant activament, amb iniciativa, del joc de la farsa, amb una dansa esbojarrada o amb un joc infantil.

I el difícil domini i la utilització **adequada** d'aquestes tècniques poden donar un resultat excel·lent, alguns diuen que perjudicant el ritme dramàtic però també creant un ambient de festa col·lectiva i desvetllant al públic de lleugers ensopiments.

Els de Cucorba hem muntat, sense manies, espectacles que podrien il·lustrar qualsevol dels arguments enfrontats d'aquesta vella polèmica. En tots els casos, pens que la participació més real i possible en el teatre-espectacle es pot donar a través dels camins de l'estètica, estimulants en el nen una actitud activa i crítica davant la representació teatral.

Podríem parlar, encara, de l'animació al carrer o dels cercaviles, als quals la participació pot ésser àmplia i espontània.

El que mai podrà fer, cap fórmula de participació, és ésser substitutiva del joc d'expressió dramàtica.

Francesc Aguiló

FENT FEINA AL CARRER

Sota la mirada atenta del campanar, que va esflorant les hores i anunciant la missa —¿quin toquen?: el segon— un brogit de dones cridaneres ratonejant el preu de les lletugues i les cols, s'ensenyoreix del diumenge. Hi ha «plaça».

La calma quieta del dissabte a la nit, amb els caixons d'endívies i les colloris amuntegades, cobertes amb saquetes amarades de roada, esquivant amb temor el joc dels quatre infants més juganeres i vetlladors, ja fa temps que ha estat envaïda per un vaivé de senalletes i davantals, per un camaval d'aromes i colors.

Ravanets, patates i llegums... els fruits d'una terra generosament fèrtil que la pagesa mostra a la madona que ha matinejat per estalviar la ganància de la botiga. Les més dormidores s'hauran de conformar amb la fruita més rueca.

Les branques arrugades dels til·lers, desfullades per una tardor ja agònica, contemplen amb neguit l'estampa de les venedores. L'any que ve, tendran per única companyia l'anyorança.

JOCS DE SEMPRE

JOCS DE MATANCES

És temps de matances, per tant és temps d'aconteïments importants dins cada família murera.

Les matances no són només matar el porc, escorxarlo, treure-li els lloms, budells i cuixots, netejar budells, capolar la carn i el saïm, trempar i omplir les sobrassades, cordar i penjar camaiots i botifarrons, salar els ossos i fer un bon dinar de sopes i d'arròs brut i a darrera frit o escaladums, sinó que les matances representen una de les festes més populars i arrelades a Muro.

Quan deim «festes populars» ho deim en el sentit més ample i complet de la frase. És una «festa» a la qual no hi mancarà la bulla i el sarau durant tot el procés. Les cançons, els balls i els jocs són protagonistes indiscutibles. És «popular» perquè no hi val ésser únicament espectador sinó que s'és simultàniament espectador i actor de la pròpia festa.

La festa popular, com diu Janer Manila, no és pura repetició, ni és estàtica, ni es tracta d'un fòsil que ha d'ésser guardat o conservat intocable en una vitrina. Aquesta evoluciona tot afirmant les seves arrels i tradicions. És, per tant, important amollar-se, abocar-se, despullar-se del sentit del ridícul, dins la festa, mitjançant la improvisació que la mateixa requereix, sense importar-nos molt a l'hora de jugar, per exemple, afegir-li variants noves, inventades o suposades. L'important és viure el moment, viure la festa, divertir-se.

Ja véreu com en el joc del mes passat (Salta la mula) recollírem una mala fi de variants, les quals són tan vàlides com la versió primera que oferírem.

Ara que s'acosten les matances, hem cregut convenient parlar-vos d'alguns dels jocs més habituals que acompanyaven el dia de la matança del porc.

Ja en els números 106 i 107 d'ALGEBELI, en Jordi Cloquell Noceres (a) «Artiller», ens parlava de les matances i ens explicava un grapat dels seus jocs. Aquest més n'afegirem dos més a la llista: **Jo el t'encendré i Els esclops de Déu.**

JO EL T'ENCENDRE

CARACTERISTIQUES:

- És un joc d'ambdós sexes.
- Es necessita paper i mistos (espelma, foguer, encenedor).
- Conté una fórmula cantada que s'ha de conèixer.
- És un joc de dues persones enfrontades.
- Joc propi del dia de matances (també es jugava a les festes populars que se feien a les places dels pobles).

— El lloc ha d'ésser tancat o arrecerat.

— És un joc de simple entreteniment (no hi ha premi ni càstig).

— És convenient que els jugadors siguin majors, ja que degut al foc és lleugerament perillós.

DESCRIPCIO:

Normalment es comença el joc després d'haver dinat o sopat.

Un jugador (millor si és una dona), es penja un tros de paper, que pot tenir forma de ninot retallat, a les anques, travat amb una agulla tancadora o bé amb la veta del devantal; aquest paper l'anomenen «el tio», com veureu a la cançó. El jugador o jugadora va dansant i oscilant les caderes i les anques (el grau d'erotisme va a gust de cadascú) provocant a l'adversari. Aquest, que porta un misto o una esplema encesa, intenta calar foc al «tio», tot cantant la cançó:

Jo el t'encendré en el tio, en el tio

Jo el t'encendré en el tio paper

El primer jugador, sense perdre el ritme ni la gràcia de la trama, li contesta:

No el m'encendràs en el tio, en el tio

No el m'encendràs en el tio pedaç

Si l'objectiu del joc es compleix i el jugador perseguidor aconsegueix calar foc al paper, llavors tot són crits, bels i bulla dels que miren, els quals, ben aviat, van a apagar-lo.

EL TIO PAPER

Això sí, sempre n'hi ha que aprofiten per pegar qualche grapejada, sobretot si la que du el paper penjat és garrida i ben plantada, i llavors sa bulla encara és més grossa.

Si l'incendiari no en sap i no aconsegueix encendre el paper, agafa el torn un altre de la rotllada.

VARIANTS DEL JOC:

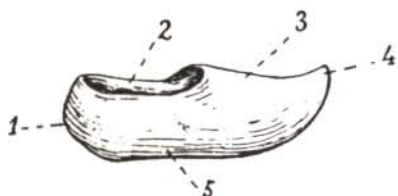
a) Uns encalquen els altres amb falles enceses i canten la primera part de la cançó. Els altres responen amb la segona part, mentres es defensen i ho donen a les cames.

b) Tots dos duen «el tió» penjat i una falla encesa i intenten encendre el de l'altre, mentre canten la cançó.

VARIANTS DE LA CANÇÓ:

Jo te l'encendré el tió, tió, tió
Jo te l'encendré el tió paper
No me l'encendràs el tió, tió, tió
No me l'encendràs el tió de detràs

ELS ESCLOPS DE DEU

ESCLOP

1, taló;—2, boca;—3, coberta;—4, nas;—5, sola.

CARACTERISTIQUES:

- Es un joc d'ambdós sexes.
- Es necessiten els objectes propis que queden damunt una taula després d'haver menjat (tassons, forquetes, culleres, qualche taronja o poma, etc...), a més de la taula i les cadires, com és de suposar.
- Conté una fórmula cantada que s'ha de conèixer.
- Es un joc col·lectiu sense cap tipus d'enfrontament. Es de simple diversió.
- Moment apropiat: al final d'un dinar o sopar. En especial, el dia de matances.
- Aconsellable a partir del 12 ó 13 anys.

DESCRIPCIO:

Una vegada ben sopats i ben tips, cada comensal agafa un objecte de damunt la taula i a cada compàs de la cançó, el col·loca davant el veïnat que té a la seva dreta, mentres agafa el que li col·loca a davant seu el veïnat de l'esquerra, i així se passen els objectes un a l'altre i sumul·taniament.

Quan la cançó diu **amb el triqui-triqui-trera**, coincidint amb els **triquis** no s'amollen els objectes sinó que només ho simulen, fent un moviment d'anar i venir. A damunt el primer **triqui** es col·loca l'objecte davant el veïnat, però sense amorllar-lo. Coincidint amb el segon **triqui** es torna a col·locar davant el propi jugador, també sense amorllar-lo. I finalment, quan es diu **trera** es passa al jugador veïnat. Si algú s'equivoca en aquests moviments i no els fa bé, per exemple amollant l'objecte quan es canta **triqui**, haurà de pagar penyora.

Al final del joc o quan trobin que hi ha penyores suficients, aquestes s'encanten.

NOTA: Encantar penyores ve a esser un altre joc, mitjançant el qual el propietari de cada una ha de realitzar unes proves que se li assenyalen per a poder-la recuperar. De l'encantament de penyores en parlarem en una altra ocasió.

VARIANT DEL JOC:

Les nines es van passant pedres d'una a l'altra, assegudes en terra, mentres reciten rítmicament la cançó pròpia del joc.

CANÇÓ:

*Els esclops de Déu fan caure Sant Joan
tireu-li fang, tireu-li fang.
Sant Pere li va darrera
amb el triqui-triqui-trac
amb el triqui-triqui-trera*

VARIANTS DE LA CANÇÓ:

Hem trobat múltiples variants, tant de lletres com de músiques.

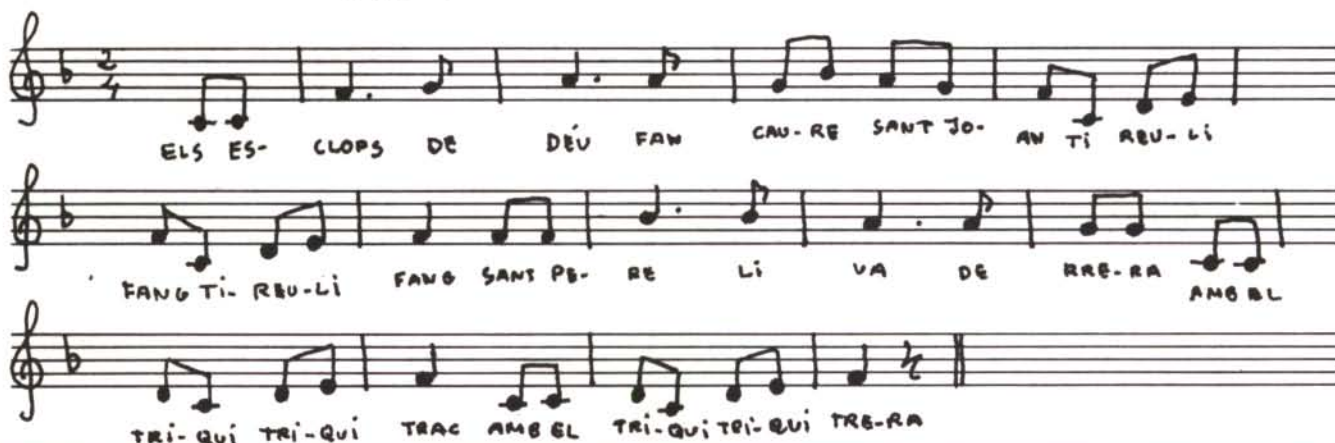
Aquesta seria una selecció d'algunes:

- Els esclops de Déu fangaven / Sant Joan triava el blat / Sant Pere li va al darrera / amb el tripi-tripi-trap.
- Els esclops de Déu fan caure / Sant Joan qui anava amb ell / Sant Pere li va darrera / amb un tripi-tripi-trap.
- Els esclops d'en Pau / fan guerra a Sant Joan / Sant Pere li va darrera / amb el triqui-triqui-trac.
- Els esclops d'en Pau fangaven / Sant Josep triava el gra / Sant Pere li va darrera / amb el tripi-tripi-trap.
- Amb els esclops d'en Pau fangava / En Joan, cantava el gall / En Pere li va darrera / amb el tripi-tripi-trap.

Bernat Cloquell
Biel Gamundí
Miquel Moragues
Paco Tugores

Dibuixos: Miquel A. Bonín
Partitures: Margalida M. Roca

ELS ESCLOPS DE DEU

VIDA ESPORTIVA

MALLORCA OLIMPICA

per JEP I FIDEL

III DIVISSIO

Murense	1	Sta. Eulalia	2
Isleño	1	Murense	1
Murense	1	Ferrieres	0

BENJAMINS

Murense	3	Mallorca	4
Manacor	9	Murense	1
Murense	0	A.Balear	4
Salle	2	Murense	1
Murense	1	A.Cide A	1
S.Cladera	1	Murense	5

ALEVINs

S. Jaime	3	Murense	3
Felanitx	2	Murense	1
Murense	0	Olimpic	2
Petra	4	Murense	0
Murense	4	Consell	1

JUVENILs

Murense	0	Margaritense	3
Cultural	1	Murense	1
At. Inca	2	Murense	2
Murense	2	Algaida	1

INFANTILs

Consell	2	Murense	0
Murense	6	Xilvar	1
At. Inca	0	Murense	3
Murense	3	Constancia	1

Els BENJAMINS no acaben d'agafar l'ona a la categoria. Aquest mes han perdut quasi tots els partits, exceptuant la gran victòria del darrer a Son Cladera. Però no ens cansarem de dir-ho. Això es lo de manco. «Anim Mitos i que no decaigui».

Aquest mes hi ha hagut novetats. En Rafel Català ha deixat es càrrec d'entrenador dels ALEVINS. No sabem exactament que ha passat. El mes que ve investiguem les dues parts i vos tendrem informats. Pel que fa als resultats, aquests han estat bastant irregulars. S'ha fet càrrec En Biel Plomer.

Els INFANTILs són bastant més regulars. Estan classificats a la part alta de la taula i han guanyat els seus darrers tres partits golejant.

Enguany ja ho deim, els JUVENILs fan una gran campanya, molt meritòria. El seu empat dins Inca, camp del líder, després d'anar guanyant per 0-2. Llàstima que el Margaritense ens guanyàs. Estam quarts a la classificació.

II TORNAR COMENÇAR!! I ARA QUE?

El passat dia 10 d'octubre, D. Antoni Ballester i el Secretari de la Junta Directiva que presidia, Jaume Aguiló, acabaren el seu mandat i no se presenten a la reelecció.

Quatre anys al front: 2 classificacions per a la Copa del Rei; 1 Subcampionat de III divissió, tenint el camp 4 mesos arrestat i l'any passat que va anar malament degut, i d'això n'estam convençuts, a que els problemes de Directiva a la pre-temporada varen influir molt en la marxa de l'equip. Aquests punts són el balanç esportiu que aporta aquest President a la història del C.D. Murense.

Econòmicament deixa el Club sanejat, cosa que ell no va trobar quan va arribar, encara que queda a pagar els jugadors fins a final de temporada.

Ara bé, no tot són flors. Se li ha criticat més de qualque cas, per exemple canviar els colors de l'equipatge, cosa que no calgué gaire bé a molts d'aficionats, i un altre va esser deixar-se trepitjar per uns senyors oportunistes que no varen fer més que complicar i crear problemes interns que foren decissius a l'hora dels fitxatges i

ESCOLA d'EQUITACIÓ

INICIACIÓ

ORGANITZA

“ESCUELA DE EQUITACION DE
MALLORCA”

per 120 nins i nines. Edats: de 9 a 15 anys.

INSCRIPCIÓ GRATUÏTA a l'Escola “Es Colomer” d'Inca.

Fins dia 28 de Novembre. Presentar foto.

Telèfon: 50 59 92. Inici del curs: Desembre.

Horari: de 15 a 18 hores.

Dirigeix: David Solal

Professor Diplomat BHSAI

CONSELL INSULAR
DE MALLORCA

DIARIO BALEARES
20 FEBRERO 1980

de la marxa de s'equip, debat radiofònic Miquel Mira-Jeroni inclòs, que no va donar gaire prestigi al Club.

La seva política esportiva, acertada o no, ha estat la de dur el Murense lo més endavant possible, perquè, desenganya-nos, molts de murers fins ara se n'han tocat el nas si els que jugaven eren o no murers. El que volem es veure el Murense a davant i en aquest poble des de que arribà D. Miquel Mira amb juntes generals multitudinàries davant el Piroška, «panfletos» amb «no quere-mos medias tintas sino jugadores de renombre y garantizados», el jugador de Muro ha hagut d'emigrar a altres reserves per a poder jugar.

Quan es va pujar a tercera divissió amb en Joan Ferrer (Panarer) de President i en Toni Picó (Jaumet) d'entrenador hi havia nou murers a l'alineació habitual. La foto del Texas ho corrobora, però clar no eren de renom. Ni en Joan Panarer ni en Toni Jaumet, que va esser canviat amb unes absurdes votacions damunt Ca'n Costitx per uns directius que s'aprofitaren de l'eufòria de la III Divissió recentment creada i que quan aquesta va passar, se n'anaren, oblidant que per a poder jugar a III Divissió hi havien d'haver pujat abans.

I per això dic TORNAR COMENÇAR, perquè ara voldrien fer un equip de Muro, ara que els de defora se n'han duit els doblers, ara que hi ha vaques flagues, però! ¿on són els murers que juguen a futbol? No n'hi ha. Sinó recordau Toni Morey, Toni Calsa i Miquel Angel Bonnín a l'Alcúdia; Andreu Marimón al Petra i Paco Sastre de porter amb el Campanet. Aquest junts amb els que hi ha ara, no basten. ¿A què es degut aquest problema? Creim que a lo descuidada que ha estat la «cantera» fins ara fa tres anys i durant l'època Mira. Record que una vegada varen veure aquests senyors a un partit de juvenils contra l'Olimpic de Manacor per a mirar un tal Pedro Llull, actual jugador del Poblense, quan amb els juvenils del Murense hi jugava un tal Joan Vanrell, que va esser necessari fitxar en Luis Cela per a pujar-lo al primer equip.

Aleshores se veia venir. Ara en Nofre Plomer ha de carregar amb les conseqüències d'una política nefasta des de fa 7 ò 8 anys. No hi ha hagut planificació, maldament el Balears de dia 20/2/80 ho publicàs tal com podeu veure al retall. Ni els 400 socis que demanava en Miquel Mira en els seus «panfletos», no, el que hi hagut són molts de jugadors que ho han deixat degut a aquesta política totalment desfasada. Perquè, ¿quina il·lusió havien de tenir, si aquí hi aterra tothom? (Requejo, Grima, Loren, Salva, Pino, Enrique per anomenar els peninsulars, perquè els mallorquins són incomputables). I a on són ara? Ara no n'hi ha ni els uns ni els altres que és més trist. Ara hem d'esperar que aquesta ben cuidada «cantera» doni els seus fruits.

Per acabar vull fer menció especial a n'En Nofre Plomer. Aquest sí que està a les verdes i a les madures, i si ja l'alabàrem quan va iniciar la reestructuració del futbol-base, des d'aquí demanam ara als aficionats de veres que el recolzin i recolzin el Murense, perquè el Club i el nom està per damunt de tot lo abans exposat.

¡ANIM NOFRE, NO AMOLLIS!

Max l'Explorador

RELIEVES

POR VEZ PRIMERA SE PLANIFICA EN EL MURENSE

Uno de los equipos de futbol mallorquines, que casi siempre sobresalían por acontecimientos muy apasionados que nada tienen que ver con los 90 minutos de juego, es el C.D. Murense. No es necesario recordar detalles. Borrón y cuenta nueva...

La afición, (justifican la palabra «apasionamiento»), no solía aguantar un resultado adverso, como lo confirma el hecho de que, en el transcurso de cinco temporadas, han tenido a seis entrenadores. Ahora, desde el mes de junio, cuentan con Juan Julve --al que conozco por referencias amplias-- a quien no se le puede negar su honradez y capacidad de trabajo, un hombre que, bien arropado por los aficionados --le apoya, como lógica, la directiva-- puede incluso superarse notoriamente como técnico. Me consta que un grupo de medio centenar de forofos, está en desacuerdo con la labor del técnico (y sin duda deben discutirle alguna o más otra alineación), como suele ocurrir en todos los clubs. Recuerdo incluso que cuando el Real Madrid ganaba todos los títulos --de Europa, de Liga, etc.-- la oposición protestaba por los gastos que ocasionaba la sección de baloncesto, o el presupuesto de la pista de hielo...

Pero esta clase de oposiciones, si son socios, si se sienten identificados con los colores de su equipo respectivo, crean ambiente, pues aunque muchas veces su compostura deje bastante que desear, van a los partidos, pagando. El Murense, no se escapa de lo que está tan de moda en política: la oposición. Pero es poca, numéricamente. No hay peligro de que se rompa esta planificación que, por vez primera, se ha hecho en el Murense. De un equipo con un promedio de 28 años se ha pasado a otro con un promedio de 18 a 21 años. Hubo necesidad de hacer una criba de futbolistas, creando un conjunto nuevo y, como siempre que se aborda este trabajo, es imposible que se vea una pronta compenetración de líneas. Aunque un solo negativo, no puede calificarse como una mala campaña, llamando la atención que el equipo haya ganado nueve positivos y, en campo propio, se haya cargado con diez negativos. ¿Acaso se desenvuelve con más tranquilidad en los desplazamientos? Parece extraño, pero el caso tiene precedentes.

Los únicos que continúan jugando, procedentes de la temporada pasada, son Noceras y Catalá. Y al margen de los resultados, la nueva planificación, comienza a dar sus frutos. Tolo Ferrer, un delantero con sólo 19 años recién cumplidos, es seguido de cerca por el Salamanca y el Español. El próximo sábado, vendrá a Mallorca, Ros, secretario técnico del club salmantino para ver actuar a esta punta para el que se ha ofrecido una opción que, según mis noticias, es de un millón de pesetas y un partido a jugar en Muro, por los titulares del Salamanca, condiciones que el presidente, Miguel Mira Nadal, no ha aceptado por el momento.

El Murense, pues, es noticia, como lo fue hace poco, al incorporar a sus filas a Grima (catalán) y a Requejo (cedido por el Salamanca). Y lo seguirá siendo si la afición de Muro, pese a que los resultados no sean óptimos, acepta este plazo que necesita un entrenador para mostrar el fruto de su trabajo y acepten la planificación que está llevando a cabo la directiva. Un club que carece de patrimonio --sólo sus jugadores-- y que hoy por hoy, tiene la tesorería saneada.

LORENZO RIPOLL

VIDA ESPORTIVA

C. D. MURENSE

Plaza Sant Martí, 10
Tel. 537108
MURIO (Mallorca)

CAMPAÑA DE CAPTACION DE SOCIOS

Como Vd. sabrá nuestro equipo de fútbol C.D. MURENSE, ha ascendido a la III DIVISION NACIONAL para la temporada 1979-1980.

Para hacer un buen papel en dicha categoría; ya que nos tenemos que enfrentar con equipos como son Mallorca, At. Baleares, Constancia, Poblense, Margeritense, etc., es de primera necesidad reestructurar todas las bases de nuestro CLUB, empezando por directivos, técnicos y jugadores.

En cuanto a la directiva hemos dado un gran paso adelante ya que se ha conseguido unir a 30 personas para formar una directiva competente, audaz y capaz.

En cuanto a la parte deportiva se están haciendo gestiones para conseguir nuevos jugadores de renombre y garantizados (medianías no queremos) los cuales unidos a los que ya tenemos, podemos formar un equipo potente.

El problema es el mismo de siempre **DINERO**, nuestro presupuesto es de 6.500.000,— pesetas, ¿cómo conseguirlas?

Hemos pensado en 5 fórmulas:

— Aportación de los 30 directivos	750.000,—
— Publicidad en vallas del campo	1.000.000,—
— Socios	2.000.000,—
— Sorteos	800.000,—
— Taquillas	1.950.000,—

AYUDANOS. HAZTE SOCIO. 400 es nuestra meta.

LA DIRECTIVA

LA CORPORACIO MUNICIPAL

*Dóna els Molts d'Anys
a tots els murers*

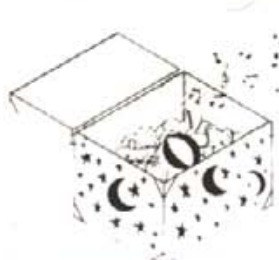

ALGEBELI

*desitja, un any més,
Molts d'Anys a tots els murers*

l'arc de sant Martí

CONSELL DE REDACCIÓ

BODAS DE SANGRE

El pasado 15 de noviembre, el Grupo Teatral «Nova Terra de Sóller», presentó en el escenario del Ateneo, que reabrió sus puertas para este acontecimiento, la obra BODAS DE SANGRE del poeta Federico García Lorca, en el 50 aniversario de su muerte.

El esfuerzo del empresario Sr. Picó y del conjunto de Nova Terra, no se vió correspondido por el público, que acudió en muy escaso número.

Una lástima, ya que el buen hacer de los actores, el montaje y la categoría del autor merecían una mayor atención y asistencia, pero ya se sabe, cuantas menos funciones de teatro, menos afición, y ahora con la llamada «Fiebre de los sábados noche», son muchos los que abandonan el pueblo, los jóvenes de las «disco» y muchos mayores a cenar fuera con sus amigos por ahí, aunque tampoco esto sirva de excusa para que tan importante función tuviera una acogida tan fría.

La gran afición al teatro que siempre hubo en Muro, parece haberse perdido, y está claro que a los actos culturales selectos sólo asiste una minoría, tal como quedó ya demostrado en el magnífico concierto que ofreció hace poco el Ayuntamiento en el Convento de Santa Ana y que dió magistralmente el grupo de música de cámara «Quarter Ludus».

Confiemos que vuelvan tiempos mejores para estas selectas manifestaciones culturales.

**BANCO DE
CREDITO BALEAR**

*Bones Festes de Nadal
i Felix Any Nou*

PLAÇA DE LA CONSTITUCIO

El passat dia 5 d'aquest mes, es col.locaren dues plaques a la placeta colindant amb l'Ajuntament de Muro, fins ara una prolongació de la Plaça Comte d'Empúries. Les dues plaques de marbre indiquen la nova denominació: «Plaça de la Constitució».

ALGEBELI considera molt encertat el nom escollit i la seva col.locació coincidint amb un nou aniversari de la promulgació de la Constitució Espanyola.

Felicitats a tots per aquest nou any de convivència democràtica i al nostre Consistori pel bateig de la nova Plaça.

PRECIO DE LAS PATATAS DE SEMILLA

A continuación ofrecemos el precio de las patatas de semilla gracias a la información de D. Luis Matutano, S.A.

Perlan-dell Irlandesa	a 60
Perlan-dell Escocesa	a 60
Marisbard	a 92
Clauster amarilla	a 80
Chanbannet (redonda)	a 60
Spunta amarilla	a 80
Desirei (colorada)	a 60
Royas Kidney	a 69
Blancata	a 75

REUNION POLITICA

En Inca, el jueves 27/11 último, se reunieron los presidentes y secretarios de las juntas locales, alcaldes y concejales de los municipios de la comarca de Inca, pertenecientes a Alianza Popular. Asistió una representación de Muro, encabezada por el Presidente local de A.P. y de esta comarca, Gabriel Gamundí Perelló.

Con referencia al orden del día programado se trataron los temas siguientes:

- Información sobre situación política nacional y regional.
- Propuestas de candidaturas.
- Programas electorales.
- Reuniones de trabajo preparatorias a las elecciones locales y autonómicas.
- Ruegos y preguntas.

Presidió la movida sesión D. Gabriel Cañellas, máximo mandatario provincial de Alianza Popular y nuevamente candidato a «President del Govern Balear».

No hay como unas elecciones municipales para mover el cotarro político. Están a unos meses vista y ya se nota en el ambiente.

Es nuestra intención publicar cuantas noticias se vayan produciendo sobre el tema y nos agradecerá recibirlas de los diferentes partidos o coaliciones.

LOS MUSICOS FESTEJARON A SU PATRONA

Bajo la organización de la Comisión del Ayuntamiento de Muro, el pasado día 22 de noviembre, la banda de música «L'UNIO ARTISTICA MURERA», y la coral «MIQUEL TORTELL», en una celebración conjunta, festejaron a Santa Cecilia, patrona de los músicos.

La CORAL DE CONSELL, cordialmente invitada por el Ayuntamiento y la coral de nuestro pueblo, con su participación, dió aún más realce a la fiesta.

Después de la Santa Misa, que celebró el Rdo. D. Bartolomé Mateu, la Banda de Música local, por la que todos los «murers» sienten un especial cariño, pues, está presente en la mayoría de acontecimientos festivos que tienen lugar en Muro a lo largo del año, abrió el extraordinario concierto. Las interpretaciones de la Banda de Música, todas muy aplaudidas, fueron: Pasadoble fiel, de Ventura Jiménez; Los de Ricla (Jota aragonesa), de Pasqual Marquina; y Torre del Oro (Preludio sinfónico), de Jerónimo Jiménez.

A continuación las corales de Consell y de Muro, ambas de reciente fundación, cantaron por separado «Gronxa'm estel daurat» de Iosly, y «Comiat al bosc» de Mendelssohn, respectivamente. Para terminar, ambas corales, que deleitaron al numeroso público, cantaron conjuntamente el célebre «Nabuco» de Verdi, y el famosísimo TE DEUM del insigne Hijo Ilustre de Muro D. Miguel Tortell.

El TE DEUM, himno triunfal —de acción de gracias y alabanza a Dios— que juntamente con «s'Estrella de s'Auba», immortalizó a Miguel Tortell, se cantaba en Muro, el día de la festividad del Corpus, después de la procesión, y por las fiestas de Navidad, en el último día de las solemnísimas XL Horas. Hacia dieciocho años que no se cantaba en nuestra Iglesia Parroquial.

Tortell, escribió el TE DEUM, a una sola voz y para hombres. La composición que se presentó el día de Santa Cecilia —a cuatro voces mixtas y un acompañamiento instrumental— «con la máxima pulcritud y fidelidad al texto original», es una obra del director de la coral de Muro TOMEU POQUET.

Al finalizar el TE DEUM, cantado por unas ochenta voces, el público vibró de entusiasmo, y todo fueron felicitaciones para los componentes de las corales, y en especial para Tomeu Poquet, y también para el gran organista Arnau Reynés, que acompañaba al órgano.

Nuestra más sincera enhorabuena al Ayuntamiento por la organización del brillante acto, a la Banda de Música, y a las corales de Muro y de Consell. Molts d'Any.

SANTA CECÍLIA A POLLENÇA

Santa Cecília a Pollença amb certes reminiscències de la festa de Muro, i pel fet de que va esser un acte eminentment protagonitzat per murers, estam segurs que ha d'interessar a tots els qui vulguin sentir-se un poc orgullosos de lo nostre.

Direm en primer lloc que l'Església local, amb el seu rector al front, tengueren disposat tot quan necessitaven per a més llum de la festa. Espai, micròfons (5 eren necessaris per a tot el que es va fer) ordre i qualitat en tot.

Com a primera nota, l'església estava de gom a gom, amb gent dreta fins a la mateixa porta.

Començà després de la missa, un nombrós cor de nins i nines «L'Estel» que cantaren amb deliciosa infantilitat i perfecció d'interpretació «El pastor hongarès» i «Cànon del Vent del Vespere». Eren 60 components molt ben avenguts i dirigits.

El «COR DE POLLENÇA» dirigit per Bernat Cifre, amb 4 veus, cantaren «Sant és el Senyor», «Amor de Pàtria» i el remat final de «La Balanguera». Molt bé.

La BANDA DE MÚSICA DE POLLENÇA, en la que hi ha 9 murers, si no mal comptarem, tocaren «Canción india» i a partir d'aquí, les figures, estrelles de la festa, foren en Pau Moragues (murer) i Miquel Valls (pollencí) que foren els solistes de saxofón Mi bemol, i Si bemol, respectivament. Acompanyats, complets, sense cap tipus de dubte ni errada, tengueren captivada l'atenció del ja esmentat i nombrós públic.

Altres dos murers, Rafel Moragues (germà d'En Pau) i Jordi Llopis, feren verdaderes floritures amb les trompetes, com a solistes. «Las dos comadres» va esser la peça que va donar bellesa a aquest darrer acte de solistes. No podem destacar res en concret, ja que tots dos ho feren tot amb tanta perfecció que el de destacar és que ens deixaren sense respirar durant tot el temps que va durar la seva actuació. Verdaderament la peça «Las dos comadres» va esser brodada i plena de suggerències, donant-nos la sensació que verdaderament eren dues «comadres» les que estaven parlant, xerrant. Varen estar completíssims tots dos.

Amb aquesta petita crònica volem donar el realçament que es mereixen tots els actes de Santa Cecília a Pollença, donat que, com he dit abans, els vertaders artistes responsables de passar uns llargs moments, que foren breus, eren murers, i això ben bé se mereix la nostra atenció i agraïment per la seva estupenda actuació.

¡Enhorabona per la vostra actuació, murers!

Donau sempre a Muro, al seu nom, la brillantor que creim que es mereix.

L'ARC DE SANT MARTI

MIQUEL MOLINAS I JAUME CAPELLA GUANYADORS DEL CONCURS DE CARTELLS

Miquel Molinas Ramis, el nostre amic i col·laborador d'ALGEBELI, propietari de l'estudi Romàntic Fotògraf, ha estat el guanyador del Concurs de Cartells de la IV Dimoniada, organitzat per l'Ajuntament, segons les votacions emeses per un Jurat integrat pels regidors de l'Ajuntament i per representants de la Premsa i de les Entitats Culturals mureres. El seu cartell, presentat baix el lema «El dimoni mai dorm», totalitzà 156 punts i serà l'anunciador de la IV Dimoniada a celebrar el dia 11 de gener, al nostre poble.

Pel que fa als cartells amb el tema de les Beneïdes de Sant Antoni, el guanyador fou en Jaume Capellà Villalonga, de S'Arenal, que amb el lema de «Molts d'animals», aconseguí 120 punts.

Enhorabona als dos guanyadors i esperam que l'edició d'aquests cartells contribueixi a la consolidació de la Festa de Sant Antoni a Muro.

DIA 2 DE GENER ESPECIAL CUCORBA A TVE

El divendres, dia 2 de gener i per la primera cadena, TVE emetrà, a partir de les 13'30 h., un programa especial dedicat a **CUCORBA**.

La gravació es realitzà el passat dia 4 de desembre, al Col·legi Públic d'Establiments. Durant els seixanta minuts que durarà el programa, el grup murer interpretarà 10 de les cançons més populars del seu repertori: des de «En Joan Petit» a «Amigotxos», passant pel «Bugui, Bugui», «Un moix tenia una puça» o «Pere de nas petit».

Així, idò, ja ho sabeu, nins i nines de Muro. El dia 2, ben a prop de Reis, els videos en marxa per a gravar les cançons i les danses de Cucorba.

CONFÈRENCIA

«EL DISFRESSAT DE DIMONI A MALLORCA»

Organitzada pel nostre Ajuntament, i amb la col·laboració del grup folklòric Revetla d'Algebeli, el proper dissabte dia 10 de gener, amb motiu de la «DIMONIADA 86», al Saló de Sessions de la Casa Consistorial, tindrà lloc una interessant conferència sobre el tema: «EL DISFRESSAT DE DIMONI A MALLORCA».

El conferenciant serà l'insigne D. ANTONI GÁLMEZ RIERA, un estudiós i gran coneixedor de la cultura popular mallorquina. Es aquesta la segona conferència que el Sr. Galmés haurà pronunciat a Muro aquests darrers anys. La primera va ésser a la Societat Foment de Cultura, per les festes de Sant Antoni de 1983, i va tractar dels «Balls Populars Mallorquins, Petites Transformacions».

MAS ILUMINACION NAVIDEÑA

Los vecinos de la calle Obispo Albertí, que se autotitulan «La Cofradía Luminosa», acordaron en una cena de trabajo celebrada el viernes 21/11 en el Celler de Ca Sa Torre, ampliar estas navidades, con un módulo más, la iluminación, que inaugurarán el sábado 13 de diciembre a las 7'30 h. de la noche.

Al parecer habrá este año otras iluminaciones en la calle San Juan y Plaza Gral. Mola, siguiendo el ejemplo de los pioneros de la vía Obispo Albertí.

Son muy positivos estas uniones de vecinos, que se llevan bien y como este caso hacen labor positiva para el pueblo.

Que cunda el ejemplo, es lo que importa y ver si animamos un poco nuestras calles por la Navidad.

MUEBLES Balaguer - Sacarés

*Molts d'Anys
i
Bones Festes*

Plaza Sant Martí, 7

Tel. 53 74 83

MURO

CAIXA DE PENSIONS

Ara, a "la Caixa", les llibretes també treballen a la tarda.

Caixa de Pensions presenta novetat en exclusiva: els caixers màtics del Servei Caixa Ràpida bé funcionen amb la llibreta. I, tots els nostres clients poden

actualitzar, treure o ingressar diners ràpidament, tot el dia.

"la Caixa"
CAIXA DE PENSIONS

Les tendes amb aquest símbol duen sort

"la Caixa"

DESITJA UN BON NADAL A TOTHOM